

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну
Кафедра мистецтва та дизайну костюма

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

Проектування колекції одягу для формування сценічного образу на основі
поєднання моди 1950-х років та національних українських елементів одягу

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн одягу

Виконала: студентка групи БДо2-22
Журавель А.О.

Науковий керівник: к.т.н., доц.
Мельник Л.М.

Рецензент д. мист., проф. Чупріна Н.В.

Київ 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет дизайну
Кафедра мистецтва та дизайну костюма
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Дизайн одягу

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри мистецтва та дизайну костюма

д. мист., проф. Чупріна Н.В.

«____» _____ 2026 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Журавель Анні Олександрівні

1. Тема кваліфікаційної роботи «Проектування колекції одягу для формування сценічного образу на основі поєднання моди 1950-х років та національних українських елементів одягу»

Науковий керівник роботи Мельник Людмила Михайлівна к.т.н., доц.,
затверджені наказом КНУТД від «17» березня 2026 р. № 62-уч.

2. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: наукові публікації та джерела за темою, дослідження дизайн-проектування одягу з використанням методів типових конструкцій.

3. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити):
Вступ, Розділ 1. Аналітичний, Розділ 2. Проектно-композиційний, Розділ 3. Конструкторський, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.

4. Дата видачі завдання лютий 2026 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Терміни виконання етапів	Примітка для виконання
1	Вступ	лютий 2026	
2	Розділ 1. Аналітичний	березень 2026	
3	Розділ 2. Проектно- композиційний	квітень 2026	
4	Розділ 3. Конструкторський	травень 2026	
5	Загальні висновки	травень 2026	
6	Оформлення кваліфікаційної роботи (чистовий варіант)	червень 2026	
7	Подача кваліфікаційної роботи науковому керівнику для відгуку (за 14 днів до захисту)	червень 2026	
8	Подача кваліфікаційної роботи для рецензування(за 12 днів до захисту)	червень 2026	
9	Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність текстових співпадінь та помилок (за 10 днів до захисту)	червень 2026	
10	Подання кваліфікаційної роботи на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	червень 2026	

З завданням ознайомлений

Студент

Анна ЖУРАВЕЛЬ

Науковий керівник

Людмила МЕЛЬНИК

АНОТАЦІЯ

Журавель А.О. Розробка колекції жіночого одягу на основі поєднання моди 1950-х років та національних українських елементів одягу - Рукопис.

Кваліфікаційна робота здобувача освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 022 Дизайн – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2026 рік.

Кваліфікаційна робота присвячена розробці колекції жіночого одягу на основі поєднання моди 1950-х років та національних українських елементів одягу та його вплив на сучасний дизайн костюма. Проаналізовані відповідні творчі та наукові джерела в сфері дизайну, актуальні модні тенденції сезонів останніх років, суспільно-історичні передумови та вплив європейського стилю на формування жіночої моди цього періоду. Визначено тип та образ цільового споживача. Отримані результати дозволили розробити колекцію жіночого одягу в системі гардероб, концепцію та призначення колекції, перетворення творчого джерела в модель-образ, композиційну побудову та формування колекції.

Практично виготовлено 3 моделі, виконано вибір матеріалів та фурнітури, обгрунтовано способи розробки об'ємної форми моделей та дизайну колекції.

Ключові слова: *New Look, український етностиль, сценічний костюм, дизайн одягу, модні тенденції, етнодизайн.*

ABSTRACT

Zhuravel A.O. Development of a women's clothing collection based on a combination of 1950s fashion and national Ukrainian clothing elements - Manuscript.

Qualification work of a first (bachelor's) level student in the specialty 022 Design - Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2026. Zhuravel A.O. Development of a women's clothing collection based on a combination of 1950s fashion and national Ukrainian clothing elements - Manuscript. Qualification work of a first (bachelor's) level student in the specialty 022 Design – Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2026.

The qualification work is devoted to the development of a women's clothing collection based on a combination of 1950s fashion and national Ukrainian clothing elements and its influence on modern costume design. Relevant creative and scientific sources in the field of design, current fashion trends of recent seasons, socio-historical prerequisites and the influence of European style on the formation of women's fashion of this period were analyzed. The type and image of the target consumer were determined. The results obtained allowed to develop a women's clothing collection in the wardrobe system, the concept and purpose of the collection, the transformation of the creative source into a model-image, compositional construction and formation of the collection.

As a result of the research, 3 models were selected for practical production in full size, materials and accessories were selected, and methods for developing the volumetric shape of models and the design of the collection were substantiated.

Keywords: *New Look, Ukrainian ethnostyle, stage costume, clothing design, fashion trends, ethnodeSIGN.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ	
1.1. Дослідження та аналіз джерела натхнення: Стиль Нью Лук та український етнічний стиль	11
1.2. Соціально-історичні передумови розвитку дизайну 1950-х років.....	15
1.3. Мода 50-х років в Україні.....	21
1.3.1. Перешивання та переживання речей у моді 1950-х років в Україні.....	24
1.4. Дослідження та аналіз сучасних тенденцій майбутніх сезонів.....	27
1.4.1 Вплив сучасних тенденцій на створення сценічного образу.....	31
1.5. Опис потенційного споживацького сегменту.....	32
Висновки до розділу 1.....	36
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ	
2.1. Проєктні пропозиції розвитку авторської форми на основі дослідження джерела натхнення.....	37
2.2 Особливості кожного блоку у конструктивному рішенні.....	39
2.3. Формування комплексної концепції дизайн-проєктування авторської колекції одягу.....	47
Висновки до розділу 2	52
РОЗДІЛ 3. КОНСТРУКТОРСЬКИЙ	
3.1. Вибір моделей для проєктування.....	53
3.2. Метод отримання конструкції виробів.....	59
3.3. Матеріали колекції.....	69
Висновки до розділу 3	71
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	79

ВСТУП

Виникнення нових художніх напрямів у моді завжди пов'язане з пошуком гармонії між традиціями та сучасністю. Одним із найвизначніших явищ у світовій історії костюма став стиль «New Look», представлений Крістіаном Діором у 1947 році. Цей стиль ознаменував повернення до витонченої жіночності, елегантності та романтизму після складного воєнного періоду. Характерними ознаками New Look стали підкреслена лінія талії, м'які плечі, об'ємні спідниці та створення силуету «пісочного годинника», що став символом краси та відродження. Водночас український народний костюм є невід'ємною складовою культурної спадщини України. У його формах, конструктивних особливостях, орнаментах і декоративному оздобленні відображені історичний досвід народу, його естетичні уявлення та духовні цінності. Український етнокостюм є важливим джерелом творчого натхнення для сучасних дизайнерів, оскільки поєднує художню виразність, символізм та унікальну систему декоративних елементів.

У сучасному дизайні одягу дедалі більшої популярності набуває переосмислення національної спадщини через інтеграцію традиційних мотивів у сучасні художньо-проектні рішення. Особливий інтерес становить поєднання естетики New Look та українського етнокостюму, адже обидва напрями ґрунтуються на ідеї підкреслення жіночої краси, гармонії пропорцій та художньої виразності образу.

Актуальність дослідження. Актуальність теми зумовлена зростанням інтересу до національної культурної спадщини та необхідністю її популяризації засобами сучасного дизайну. В умовах активного розвитку української модної індустрії особливого значення набуває створення сценічних образів, які поєднують традиційні етнічні елементи з визнаними світовими стильовими напрямами.

Синтез стилю New Look та українського етнокостюму відкриває широкі можливості для формування оригінальних художніх рішень, здатних підкреслити національну ідентичність і водночас відповідати сучасним естетичним вимогам. Використання традиційних форм, декоративних мотивів та символіки українського народного вбрання в поєднанні з характерними силуетними особливостями стилю New Look сприяє створенню виразних сценічних образів, що можуть представляти українську культуру в сучасному мистецькому просторі.

Мета даної роботи полягає у розробці колекції сценічних образів на основі синтезу стилю New Look та українського етнокостюму, а також визначення художньо-естетичних принципів гармонійного поєднання ретроспективних і етнічних мотивів у сучасному дизайні одягу. Для досягнення поставленої мети було визначено такі **завдання**:

- дослідити історію виникнення та розвитку стилю New Look, його основні композиційні та конструктивні особливості;
- проаналізувати художньо-естетичні особливості українського народного костюма, його символіку та декоративне оздоблення;
- визначити спільні та відмінні риси стилю New Look та українського етнокостюму;
- виявити принципи адаптації традиційних українських елементів до сучасного сценічного костюма;
- дослідити можливості використання етнічних мотивів у формуванні силуетів, конструкції та оздоблення моделей;
- розробити колекцію моделей, що поєднують елегантність стилю New Look з автентичними українськими мотивами.

Об'єктом дослідження є процес дизайн-проектування сценічного костюма на основі поєднання історичних і етнічних джерел натхнення. **Предметом дослідження** є колекція жіночого сценічного одягу, розробленого на

основі поєднання художньо-композиційних, конструктивних та декоративних особливостей New Look та українського етнокостюму.

Методи дослідження обрано відповідно до поставленої мети та завдань. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Серед загальнонаукових методів застосовано аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизацію та історичний метод. Для дослідження композиційно-художніх особливостей стилю New Look та українського народного костюма використано історико-культурний, порівняльно-аналітичний та структурний методи. У процесі проектування колекції застосовано художньо-проектний метод, метод стилізації та метод творчої інтерпретації етнічних елементів у сучасному костюмі.

Наукова новизна роботи полягає у визначенні принципів художнього синтезу стилю New Look та українського етнокостюму при створенні сценічних образів. У роботі запропоновано авторський підхід до інтеграції конструктивних і декоративних особливостей українського народного вбрання в силуетну систему стилю New Look, що дозволяє створити сучасні образи з виразною національною ідентичністю.

Практичне значення роботи полягає у розробці колекції сценічних образів, яка може бути використана у сфері театрального мистецтва, концертної діяльності, фестивального руху, культурно-мистецьких заходів та творчих конкурсів. Запропоновані дизайнерські рішення можуть слугувати основою для подальших проєктів, спрямованих на популяризацію української культурної спадщини через сучасний дизайн одягу та сценічний костюм.

Апробація результатів дослідження. Теоритичні результати дослідження було представлено та обговорено на міжнародній науково-практичній конференції II Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Дизайн і глобалізація» (Хмельницький, ХНТУ, 12 березня 2026р.) Додатки тез та сертифікат учасника представлено в **Додаток Г**.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи складає 124 сторінок; обсяг основної частини роботи – 74 сторінки; додатки складають – 50 сторінок.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ

1.1. Дослідження та аналіз джерела натхнення: Стиль Нью Лук та український етнічний стиль

Джерелом натхнення для створення колекції сценічного образу обрано поєднання стилю «New Look» 1950-х років та українського національного костюму. Обидва напрями мають глибоку культурну основу, чітко виражену естетику та символіку, що дозволяє сформувати виразний, впізнаваний і водночас новаторський сценічний образ (Рис.А.1.- А.5.) [2, 22].

Післявоєнна мода 1950-х стала реакцією на роки обмежень і аскетизму. Стиль «New Look», започаткований Крістіаном Діором у 1947 році, повернув жіночій моді розкіш, романтизм і вишуканість. Його основні риси — вузька талія, пишна спідниця до середини литки, м'яка лінія плечей, об'ємна форма стегон, використання щільних і водночас пластичних тканин, підкреслення природної жіночності. У кольоровій гамі переважають пастельні, ніжні відтінки, контрастні комбінації чорного й білого, вишукані акценти у вигляді мережива, вишивки чи блиску тканин. [13, 14]

Цей стиль є символом гармонії між класичною пропорційністю і театральною ефектністю, тому його елементи органічно підходять для сценічного костюму, що має водночас вражати публіку і нести чітке емоційне послання.

Український національний костюм, у свою чергу, характеризується багатством орнаментики, кольорів і декоративних технік, що несуть глибокий зміст. Кожен елемент — від вишитої сорочки до крайки, намиста чи очіпка — має власну символіку, пов'язану з природними стихіями, духовністю, регіональною належністю. Особливу роль відіграють вишивка, геометричні та рослинні орнаменти, а також колористичні контрасти — червоний як символ життя, чорний — землі, білий — чистоти. Крій традиційного одягу вільний,

побудований на прямокутних формах, але має гармонійну рівновагу об'ємів, що створює виразність і ритм [18,19].

Якщо порівняти структуру силуетів, то у стилі «New Look» основна увага зосереджена на формуванні фігури, тоді як український костюм підкреслює природність і цілісність образу. Обидва напрями базуються на контрасті об'ємів — пишна спідниця і вузька талія у Діора співвідносяться з широкими рукавами і підперезаною вишиванкою у народному вбранні. Це дозволяє знайти спільну композиційну формулу, де поєднання чіткої лінії талії та декоративного розмаїття верхньої частини костюму створює гармонійний баланс.

З точки зору фактури, обидві системи активно використовують щільні тканини (вовна, тафта, льон) у поєднанні з м'якими або блискучими матеріалами (шовк, органза, бавовна з вишивкою). Текстиль у «New Look» часто підкреслював статус, а в українському костюмі — приналежність до традиції, що надає додаткового культурного змісту при їхньому поєднанні. Зовнішнє порівняння наведено на розробленій мною ілюстрації (Рис.А.6.) [23, 25].

У візуальному аспекті поєднання цих стилів може проявлятися через:

- силуетну основу «пісочного годинника» у поєднанні з українськими декоративними мотивами (вишивка, аплікація, стрічки, мереживо);
- використання елементів народного крою (зборки, вільні рукави, комірці-стійки) у поєднанні з конструктивною точністю Dior;
- поєднання колориту — класичні пастельні та глибокі відтінки 50-х з традиційними українськими кольорами: червоним, білим, чорним, синім;
- етнічні аксесуари у модерній інтерпретації — намиста, квіткові мотиви, головні убори, адаптовані до сценічного образу [22, 24].

Таким чином, поєднання естетики «New Look» та українського народного костюму відкриває широкі можливості для творчої інтерпретації сценічного образу. Гармонійне переплетення структурованої форми й етнічної

декоративності створює яскравий, жіночний і виразний стиль, у якому класика поєднується з духовністю та національною символікою.

Таке джерело натхнення дозволяє не лише відродити українську традицію у новому форматі, але й підкреслити ідею сучасної ідентичності — жінки, яка одночасно ніжна, сильна, витончена й укорінена у власну культуру. [8, 21]

Вибір поєднання моди 1950-х років у стилі «New Look» та українських національних елементів одягу як джерела натхнення має низку важливих переваг, що роблять його надзвичайно актуальним для сучасної дизайнерської практики, особливо у сфері сценічного костюму, адже сучасний дизайн перебуває у постійному пошуку балансу між інновацією та збереженням культурної спадщини. У час глобалізації, коли мода дедалі більше уніфікується, звернення до етнічних витоків стає способом віднайти власну ідентичність. Український народний костюм — це не лише матеріальна форма, а й глибока культурна пам'ять, що передає духовні цінності, символіку і зв'язок поколінь. Включення етнічних елементів у сучасний сценічний образ сприяє популяризації української культури на світовій арені, робить її впізнаваною й водночас актуальною.

Поєднання стилю New Look та українського національного костюма являє собою приклад творчого синтезу світової модної спадщини та національних художніх традицій, надає цій традиційній основі нової інтерпретації, що підсилює універсальність і привабливість образу. Основою такого поєднання є використання конструктивно-композиційних принципів стилю New Look у поєднанні з декоративно-образними засобами українського народного костюма. У процесі формування сценічного образу запозичуються характерні риси New Look — акцентована талія, розширена спідниця, чітка силуетна структура та пластичність форми. Водночас етнічна складова реалізується через використання традиційних орнаментів, вишивки, декоративних елементів та колористичних рішень, характерних для українського костюма.

Такий підхід дозволяє досягти гармонійного поєднання елегантності, притаманної європейській моді середини XX століття, та національної самобутності українського декоративного мистецтва. Синтез двох культурно-естетичних напрямів дозволяє не лише зберегти впізнавані риси кожного з них, але й створити нову художню якість, що розкриває потенціал національних традицій у контексті сучасного дизайну сценічного костюма. Це сприяє популяризації української культурної ідентичності та розширює можливості творчої інтерпретації історичних джерел у процесі проектування сценічного одягу [28, 30, 31].

Цей синтез дозволяє створити сценічний костюм, що:

- вражає пластикою ліній і динамікою форми;
- несе культурний зміст і художню символіку;
- здатен виражати різні емоційні стани — від ліричності до величності.

Таким чином, у межах сценічного мистецтва така комбінація виступає не лише як декоративна, а як засіб художнього висловлення. Синтез українських етнічних мотивів із західноєвропейською модною естетикою є прикладом культурного діалогу, який формує нову якість у дизайні. Замість копіювання традиції відбувається творче переосмислення — адаптація вишивки, крою, кольору до сучасних технологій, тканин і потреб сценічного середовища.

Така інтеграція дозволяє:

- розкрити потенціал української орнаментики у сучасній формі;
- зберегти символічне навантаження через нові візуальні засоби;
- демонструвати, що національне може бути модним, витонченим і сучасним.

Розвиток колекцій, натхнених українською етнікою, має не лише мистецьке, а й соціально-культурне значення. Вони сприяють відродженню ремесел — ткацтва, вишивки, ручного оздоблення, підтримують місцевих

майстрів і художників. Такі колекції стають прикладом свідомого дизайну, орієнтованого на культурну сталість і духовну самотність.

Крім того, поєднання ретро-естетики з етнічним стилем має маркетингову привабливість, адже відгукується на тренд «cultural heritage» — пошуку коренів у сучасній моді. Це формує позитивний імідж бренду чи автора, який поєднує сучасність і традицію [28, 40].

1.2. Соціально-історичні передумови розвитку дизайну 1950-х років

Період 1950-х років у світовій історії став етапом відновлення після Другої світової війни. Європа поступово відбудовувала міста, економіку й суспільні цінності. У цей час у людей знову з'являється прагнення до стабільності, затишку, елегантності й краси. Після довгих років дефіциту й уніфікованого одягу військового часу суспільство прагнуло розкоші та індивідуальності, що безпосередньо вплинуло на розвиток дизайну, зокрема моди [9, 17].

Провідним центром моди стає Париж, який повертає собі статус законодавця стилю. У 1947 році Крістіан Діор презентує свою легендарну колекцію «New Look», що визначила напрямок розвитку моди всього десятиліття. Цей стиль став своєрідним символом жіночності, відродження і нової епохи. Його основна ідея — підкреслити красу жіночого тіла через витончені лінії, чітку талію, розкішні спідниці та шляхетні тканини.

На соціальному рівні 1950-ті характеризуються зміною ролі жінки. Після війни багато жінок повертаються з робочих місць у домівки, і суспільство знову ідеалізує образ берегині, матері, елегантною леді. Мода стає інструментом вираження цього ідеалу — вона підкреслює ніжність, гармонію, статусність і витонченість [9, 30].

Паралельно в США починається економічний підйом, розвивається масове виробництво, що сприяє демократизації моди. Журнали, телебачення й кіно

активно формують стандарти краси — Мерлін Монро, Одрі Гепберн, Грейс Келлі стають символами часу [11, 12].

В Україні цей період мав свої особливості: країна перебувала у складі СРСР, тому офіційна мода орієнтувалася на стриманість і практичність. Водночас жінки прагнули виглядати елегантно — використовували власноруч пошитий одяг, наслідуючи світові тенденції, але адаптуючи їх під доступні матеріали. Народні елементи (вишивка, ручна аплікація, тасьма) ставали способом виразити індивідуальність і національну ідентичність навіть у межах офіційного стилю [6, 21].

Таким чином, соціально-історичні передумови 1950-х років сформували дизайнерський ідеал, у центрі якого — відродження жіночності, гармонії та класичної краси, що стало протиположністю суворості воєнного часу. Саме цей естетичний поворот створив підґрунтя для появи стилю «New Look» і визначив подальший напрямок розвитку дизайну костюма на кілька десятиліть уперед [13, 35].

1950-ті роки стали часом активного технологічного прориву. Післявоєнний світ переживав етап стрімкого розвитку промисловості, науки та інженерії, що безпосередньо вплинуло на формування нових дизайнерських підходів і матеріалів. Особливо значним був вплив інновацій у текстильній промисловості, які розширили можливості дизайнерів моди.

Одним із головних досягнень цього періоду стало винайдення та масове використання синтетичних волокон — нейлону, ацетату, лавсану (пізніше поліестеру). Ці матеріали відзначалися міцністю, легкістю у догляді, можливістю створювати різноманітні фактури й ефекти блиску. У порівнянні з натуральними тканинами, вони були більш доступними та практичними, що дозволяло моді поширюватися серед ширших верств населення.

Паралельно розвивається машинне виробництво тканин, удосконалюється ткацьке обладнання, з'являються нові способи фарбування та друку на текстилі.

Завдяки цьому дизайнери отримують більше свободи для художнього експерименту - вводяться квіткові, геометричні та абстрактні орнаменти, характерні для естетики 1950-х [3, 6, 11, 12].

Також активно розвивається фотодрук - технологія, що дозволила переносити зображення безпосередньо на тканину. Це створює передумови для появи більш індивідуальних та яскравих костюмів, які поєднували естетику мистецтва та моди [6, 11].

У виробництві одягу впроваджуються нові методи конструювання та крою, що дозволяють досягати ідеального силуету «пісочного годинника» - характерного для стилю New Look. Зокрема, удосконалюються технології пошиття корсетів, під'юбників, формування жорстких спідниць і підкладок [1, 13].

Вплив науково-технічного прогресу проявився і в масовому виробництві: з'являються нові стандарти розмірів, уніфікація викрійок, індустріальні швейні лінії. Це зробило моду більш доступною, перетворивши елітарний світ високої моди на частину повсякденного життя середнього класу. Крім того, технологічні інновації 1950-х сприяли створенню аксесуарів і прикрас нового типу - пластикових сережок, брошок, намистин і ременів, які стали символом демократизації стилю. Пластик і акрил відкрили нові можливості для кольору, прозорості та форми, що гармонійно поєднувалося з оптимізмом епохи.

Отже, науково-технічний прогрес 1950-х років став ключовим рушієм еволюції дизайну. Він визначив перехід від ремісничого виготовлення до індустріального, відкрив нові матеріали й технології, які дозволили дизайнерам створювати не лише естетично досконалі, а й функціональні, практичні та економічно доступні вироби [4, 17].

Мистецтво й культура 1950-х років стали джерелом натхнення для дизайнерів, художників і модельєрів. Після руйнівних подій Другої світової війни суспільство прагнуло гармонії, відродження естетичних цінностей і краси.

Цей період позначився оптимізмом, вірою у науковий прогрес і переосмисленням ролі жінки - що відобразилося у всіх формах мистецтва, зокрема й у моді [15, 33].

Кінематограф став одним із головних носіїв моди 1950-х років. Фільми з Одрі Гепберн, Марилін Монро, Грейс Келлі, Софі Лорен формували стандарти краси та жіночності. На екрані втілювався ідеал жінки - витонченої, граційної, романтичної. Голлівудська мода пропагувала бездоганність, витонченість і шарм. Саме завдяки кіно стиль New Look набув всесвітнього визнання - об'ємні спідниці, тонка талія, елегантні рукавички, капелюшки та перлини стали символом доби (Рис.А. 7. А– .10.).

Фотографія моди також розвивається як окрема художня форма - журнал Vogue, Harper's Bazaar і Elle публікують фотосесії, які перетворюють образ жінки на ідеал вишуканості (Рис.А. 11.- А.18.) [11, 12].

Сценічний костюм 1950-х років часто ставав експериментальним майданчиком для дизайнерів, які прагнули поєднати традиційне та новаторство.

В ужитковому мистецтві та промисловому дизайні утверджується естетика зручності, простоти й функціональності, що проникає і в моду, сприяючи гармонійному поєднанню краси та практичності [15, 16].

Архітектура 1950-х також надихає дизайнерів. В архітектурі формується стиль інтернаціонального модернізму: чіткі лінії, симетрія, структурність і функціональність. Нові форми будівель, гладкі поверхні, використання скла, металу й бетону в конструкціях сприяють народженню ідеї чистих ліній, структурності, елегантною простоти. Ці риси втілюються у дизайні костюма - через чистоту лінії, архітектоніку форми, акцент на конструктивній логіці одягу, яка проникає в дизайн костюма. Ця архітектонічність відчутна у роботах Крістобаля Баленсиаги, який трактував одяг як скульптуру, працюючи з об'ємом і конструкцією форми. [15, 33, 25, 23, 31, 43]

Важливим історичним попередником естетики середини ХХ століття став Чарльз Фредерік Ворт - засновник високої моди як професії та творець концепції

haute couture. Його принципи - гармонія форми, елегантність ліній, структурність силуету - стали основою для подальшого розвитку моди ХХ століття. Саме ці ідеї продовжив Крістіан Діор, відродивши у 1950-х концепцію розкоші, витонченості й жіночності у своїй колекції «New Look».

Період 1950-х став «золотою добою» для кутюр'є. (Рис. А.19.- А.23)

- Крістіан Діор - повернув світові романтизм і жіночність, відродив мрію про розкіш, акцентувавши на силуеті «пісочного годинника» та відродивши розкіш у повсякденності. [13, 42]

- Юбер де Живанші - втілював елегантність у простоті, його муза Одрі Гепберн стала уособленням витонченого мінімалізму. [38]

- Крістобаль Баленсиага - експериментував із формою, піднімаючи моду до рівня архітектури. [37]

- Коко Шанель - повернувшись у моду в середині десятиліття, знову ввела в ужиток твідові костюми, маленькі чорні сукні, концепцію стриманої розкоші, стриману палітру та принцип свободи рухів. [34]

- Карвен – легкі повітряні силуети, прості крої, м'який жіночний стиль без надмірної розкоші. [39]

У 1950-х образ жінки цієї доби не був демонстративно сильним - навпаки, сила підкреслювалася через елегантність, поставу та гармонійність зовнішнього вигляду. Такий підхід до жіночності відобразився у всіх напрямках дизайну, зокрема в одязі, аксесуарах та декоративно-ужитковому мистецтві [2, 3, 6].

Ключовим елементом моди стало акцентування талії, що вважалося головною ознакою жіночності. Висока посадка та використання корсетних елементів або щільних поясів допомагали створити характерний силует «пісочного годинника». Спідниці мали значний об'єм - їх виконували зі складками, фалдами чи додатковими шарами тканини. Типова довжина варіювалася від середини ікри до рівня трохи нижче коліна. Верхній одяг і блузи шили приталеними; іноді застосовували м'які підплічники, які врівноважували

лінію плечей та підсилювали контраст із вузькою талією. У конструкції декольте допускалася як стриманість, так і більш відкрите рішення. Поширеними були V-подібні та серцеподібні вирізи, що вирізнялися м'якістю ліній. Вечірні сукні часто мали відкриті плечі або глибші вирізи на спині, проте загальне враження залишалося вишуканим. Рукави шили переважно короткими або довжиною три чверті, що надавало образу легкості.

Для створення святкових і повсякденних ансамблів використовували тканини зі шляхетною фактурою: шовк, атлас, органзу, твіди. Активно застосовували мереживо, вишивку, аплікації, стрічки та бісер, які підсилювали відчуття розкоші. Серед принтів домінували квіткові мотиви, геометричні орнаменти, смужка та горошок, що відповідало настроям епохи.

Мода 1950-х років формувала романтизований, вишуканий образ жінки. Після суворих років війни суспільство прагнуло повернення до естетики гармонії, уваги до деталей і підкресленої жіночності. Саме ця тенденція визначила характер силуетів, матеріалів і декоративних рішень, які залишилися символами епохи (Рис.А.24.) [13, 17].

1.3. Мода 50-х років в Україні

В Україні 1950-ті роки припадають на період післявоєнного відновлення у складі Радянського Союзу. Тому мода була підпорядкована ідеології соціалізму:

- держава контролювала зовнішній вигляд громадян;
- розкіш і гламур засуджувалися як буржуазні прояви;
- одяг мав бути практичним, скромним і «колективним».

Попри це, українські жінки завжди прагнули виглядати красиво. У містах (особливо в Києві, Львові, Харкові, Одесі) New Look проникав у моду опосередковано - через журнали, кіно, листівки, одяг дипломатів, іноземні фільми, швейні викрійки з Європи. Одяг шили самостійно, за зразками журналів і кінофільмів, адаптуючи силует New Look до доступних матеріалів. У цей час

активно використовуються елементи народного костюма - вишивка, орнамент, декоративні стрічки, аплікації.

Поява стилю New Look не оминула й Україну, хоча адаптація цього тренду відбувалася в умовах радянських обмежень. Українські жінки швидко підхопили новий силует: популярними стали сукні з приталеним верхом і широкою спідницею-сонцем. Через дефіцит матеріалів доводилося працювати з тим, що було доступним: бавовною, габардином, штучним шовком. Декор часто замінювали більш доступними видами оздоблення - ручною вишивкою, стрічками, декоративними вставками.

У післявоєнні роки радянська влада прагнула сформувати єдиний «радянський стиль», відсуваючи національні культури на другий план. Українська традиційна естетика розглядалася радше як «фольклорна спадщина», яку дозволяли показувати переважно в сценічних та святкових контекстах.

У результаті в українській моді 1950-х співіснували дві паралельні лінії:

- офіційна радянська мода, яка орієнтувалася на Москву та частково на європейські тенденції (Рис.А.25.);
- неформальна, домашня традиція, що зберігала українські мотиви у вишивці, кольорах та індивідуальних деталях.

Прагнення «не вирізнитися» визначало загальний вигляд радянського одягу сталінської доби. Повсякденні ансамблі залишалися стриманими, позбавленими яскравого декору. Жіночий гардероб складався з класичного приталеного костюма з вузькою спідницею або з простих ділових суконь спокійних кольорів. Чоловічий - з піджака із широкими плечима, штанів з манжетами; також була поширена мілітарна естетика - гімнастерки, куртки кольору хакі, шкіряні пояси, офіцерські чоботи.

Водночас в Україні формувалася власна інфраструктура моди. Будинки моделей у Києві (відкритий у 1944 році) та Львові (1954 рік), а згодом в інших містах, розробляли нові зразки одягу. Частину речей шили на замовлення в

ательє, хоча доступ до кваліфікованих майстрів був обмеженим (Рис.А.26.-А.31.).

У сільській місцевості та невеликих містах український традиційний одяг продовжував існувати майже незалежно від офіційної політики. Жінки вручну вишивали сорочки та блузки, поєднуючи давні мотиви з сучасними силуетами. Так виник феномен «домашньої моди», у якій радянський чи європейський крій доповнювався українськими елементами - вишивкою, характерними кольорами, місцевими тканинами.

У гардеробі могли мирно співіснувати вишита блуза і спідниця в стилі New Look, утворюючи унікальний симбіоз фольклору та сучасності. Важливим елементом залишалася хустка - традиційний символ жіночності. Її й надалі носили як у селах, так і в містах, інколи змінюючи лише спосіб зав'язування.

Для українських жінок одяг ставав тихим способом висловити себе та зберегти свою культурну ідентичність. Навіть коли відкрито демонструвати національні мотиви було складно, вони проявлялися у дрібних, але промовистих елементах:

- у виборі кольорових поєднань (червоний, чорний, білий, синій);
- у вишитих комірцях, манжетах, декоративних стрічках;
- в орнаментальних принтах, що нагадували старовинні мотиви.

Таким чином, українська мода 1950-х формувалася як поєднання жіночних форм New Look і глибинної етнічної пам'яті. Типовий образ українки того часу - приталена сукня з пишною спідницею, доповнена вишивкою або хусткою з традиційним орнаментом.

Показ радянської моди 1958 року в Києві, де було представлено сукні з елементами української вишивки та геометричними мотивами, став важливим поворотним моментом. Хоча це й називали «експериментом», саме він започаткував поступове повернення українського стилю до промислового виробництва.

У результаті формується напрям, який через десятиліття стане основою сучасного «українського нью-луку» або «етно-гламуру» - стилю, що поєднує елегантність 1950-х із національною традицією. [20,21]

1.3.1. Перешивання та переживання речей у моді 1950-х років в Україні

Після Другої світової війни українське суспільство опинилося в умовах відновлення: нестача продуктів, руйнування житла та обмежений доступ до найнеобхіднішого формували нову побутову реальність. У таких обставинах одяг виступав не лише предметом гардеробу, а й символом турботи, спадковості та творчого підходу. Практика «переживання» та перешивання речей перетворилася на своєрідне мистецтво.

Українські жінки демонстрували вражаючу вигадливість і майстерність. Майстрині перешивали старі суконі. Одяг розпорювали, тканину перевертали навиворіт, додаючи нові деталі чи вставки. Наприклад, стара вовняна сукня могла перетворитися на ансамбль у стилі New Look - з акцентованою талією, оновленим поясом і декоративними елементами. Також було розповсюдженно використання залишків тканини. Клаптики перетворювали на комірці, манжети, аплікації або декоративні орнаменти. Саме таким чином виникали унікальні авторські деталі, яких не було в заводському одязі.

Фіранки, простирадла, скатертини нерідко ставали матеріалом для святкових суконь. Це сприймалося не як вимушеність, а як прояв естетичної винахідливості.

Саме в умовах дефіциту в Україні сформувався особливий стиль домашньої моди:

- одяг ставав більш емоційним і особистісним;
- декоративні елементи (вишивка, вставки, кольорові акценти) передавали індивідуальність жінки;

- практикувалися принципи ощадливості, переробки та творчого використання матеріалів.

Згодом ці традиції співзвучні сучасним концепціям *upcycling* та *sustainable fashion*. У певному сенсі українки 1950-х років випередили глобальні екологічні тренди - вони вже тоді створювали стиль, базований на повазі до ресурсу й речі.

Кожна перешита сукня чи акуратно зроблена латка несла власну історію — про жінку, яка не відмовилася від прагнення до краси навіть у часи нестачі; про берегиню, що з клаптиків і ниток зберігала культурну неперервність.

Таким чином, «переживання речей» у 1950-х роках було не просто побутовою необхідністю. Воно стало символом відродження, стійкості та гідності української жінки [20, 21].

1.4. Дослідження та аналіз сучасних тенденцій майбутніх сезонів

Сучасна мода — це складний багаторівневий простір, у якому переплітаються технології, мистецтво, культурна спадщина, соціальні запити й екологічні принципи. У XXI столітті вона втратила однозначність стилю й набула характеру відкритої системи, де різні епохи, стилі та культури взаємодіють між собою. Цей процес можна описати як «моду синтезу» — поєднання історичних цитат, інноваційних матеріалів і філософії усвідомленого споживання [26, 31].

Однією з найпомітніших тенденцій стало звернення до минулих десятиліть - особливо 1950-х. Силует *New Look*, створений Крістіаном Діором, знову набув популярності у колекціях *Maison Dior*, *Zac Posen*, *Carolina Herrera*, *Oscar de la Renta*. Дизайнери переосмислюють класичну жіночність: корсетні лінії, акцент на талії, розкльошені спідниці та елегантна посадка по фігурі доповнюються сучасними матеріалами — технічними тканинами, мікрОВОлокнами, еко-шкірою, 3D-декором. Така тенденція демонструє бажання повернутись до витонченості минулого, зберігаючи при цьому комфорт і функціональність сьогодення (Рис.А.32.) [13, 14].

У відповідь на глобалізацію і стандартизацію зростає інтерес до етнічної спадщини. Українська вишивка, орнамент, крій і декоративні принципи дедалі частіше з'являються у колекціях вітчизняних і світових дизайнерів (Vita Kin, Bevza, Dior Resort 2022, March 11). Це свідчить про повернення до ідеї «культурного коду» — прагнення передати через одяг власну історію, автентичність і духовні цінності. Етноелементи не копіюються буквально, а стилізуються, поєднуючись із сучасними силуетами, прозорими тканинами, металізованими нитками, лазерною обробкою тощо.[7, 8] Тема екології сьогодні є ключовою у фешн-індустрії. Дизайнери активно використовують апсайклінг. У цьому простежується не лише практичність, а й філософський сенс — повернення до природного циклу життя.

Апсайклінг є одним із найбільш актуальних напрямів сучасного екологічно орієнтованого дизайну, що передбачає творче переосмислення та повторне використання вже існуючих матеріалів, виробів або їх окремих елементів з метою створення нової продукції з вищою художньою та функціональною цінністю. Популяризація апсайклінгу пов'язана зі зростанням уваги суспільства до проблем надмірного споживання, текстильних відходів та необхідності впровадження принципів сталого розвитку у сферу моди [27, 32]. Особливого значення апсайклінг набуває в етнодизайні, оскільки створює можливість не лише зменшити негативний вплив на навколишнє середовище, а й зберегти культурну спадщину шляхом інтеграції традиційних елементів у сучасні дизайнерські рішення. Використання старовинних вишитих сорочок, рушників, домотканих полотен, мережива та інших автентичних текстильних виробів дозволяє продовжити їхнє існування в новій формі, зберігаючи історичну та культурну цінність [7, 32].

Популяризації апсайклінгу в етнодизайні сприяють сучасні тенденції до відродження національної ідентичності, зростання інтересу до традиційної культури та пошук унікальних художніх рішень у проєктуванні одягу. Дизайнери

все частіше звертаються до етнічних мотивів, поєднуючи їх із сучасними технологіями та конструктивними прийомами. У результаті створюються вироби, які гармонійно поєднують екологічну відповідальність, культурну спадкоємність та актуальну естетику [7, 27]. Важливою особливістю апсайклінгу в етнодизайні є індивідуальність кожного виробу. Через використання автентичних матеріалів та ручних технік оздоблення кожен предмет одягу набуває унікального характеру та художньої цінності [8, 30]. Таким чином, апсайклінг у сфері етнодизайну є перспективним напрямом розвитку сучасного дизайну одягу, який сприяє раціональному використанню ресурсів, збереженню культурної спадщини та формуванню нових підходів до створення модного продукту в умовах сталого розвитку [27, 32].

Модний бренд Stella McCartney став лідером у створенні етичної моди без використання шкіри та хутра та активно використовує методи апсайклінгу в роботі (Рис.А.33.). Українські бренди, як-от KSENIASCHNAIDER чи RCR Khomenko, популяризують апсайклінг як форму творчої свободи, де старий одяг отримує нове життя. Ця тенденція перегукується з традиційним українським підходом до одягу — дбайливим ставленням до речей, ручною працею, пошиттям «на віки» [27, 32].

Віртуальна мода розширює межі творчості — одяг може існувати лише у цифровому форматі, у метавсесвітах чи соціальних мережах. Цей напрям особливо актуальний для сценічних образів, де можна створювати фантазійні, технологічні костюми, поєднуючи історичні мотиви (як-от New Look чи українське бароко) з футуристичними елементами [26, 31, 32].

Модні тенденції майбутніх сезонів (2025–2026 рр.) формуються під впливом кількох глобальних чинників - соціальних трансформацій, екологічної свідомості, цифровізації та зростання інтересу до ручної майстерності. Мода дедалі більше стає мовою самовираження, ідентичності та духовного пошуку [27, 32].

Згідно з аналітичними прогнозами WGSN, Vogue Business, Pantone та The Impression, у найближчі сезони визначальними напрямками будуть: повернення до історичних силуетів, етнічність та культурний зв'язок, спокійна розкіш та елегантність, апсайклінг та ресайклінг, технологічна мода [32, 43].

Одним із найпомітніших трендів є нове прочитання естетики середини XX століття. Дизайнери звертаються до ідеалів жіночності 1950-х років: акцентованої талії, скульптурних бар-жакетів, пишних спідниць у стилі Dior New Look. Ця тенденція відображає сучасну потребу в гармонії, стабільності та ностальгії за епохою елегантності. Силуети ретро переосмислюються у колекціях Christian Dior, Carolina Herrera, Lanvin, Erdem, поєднуючись із сучасним мінімалізмом та технологічною обробкою тканин [13, 14].

Традиційні ремесла – вишивка, ткацтво, аплікації, ручне плетіння – набувають нового значення. Глобальна мода прагне автентичності та глибини, перетворюючи етнічні мотиви на носії культурного коду. Українські елементи в цьому контексті посідають особливе місце: вони з'являються в роботах Vita Kin, BEVZA, Litkovska, а також у міжнародних проєктах на кшталт Dior Resort 2022. Такий тренд дозволяє органічно інтегрувати етнічні компоненти до сценічних образів — не як ілюстрацію, а як художній символ [7, 8].

Після домінування street style у моду повертається стримана розкіш: лаконічні силуети, натуральні матеріали, досконалість крою, увага до деталізації. «Тиха елегантність» формує нове відчуття статусності, засноване на якості та витонченій простоті. Такий підхід легко адаптувати для сценічного костюма, де важливо створити шляхетний, чистий образ без перевантаження декоративністю [31, 33].

Стійка мода залишається провідним напрямом. Upcycling розглядається не лише як технологія, а як етична концепція. Для сценічних образів це відкриває можливість поєднувати вінтажні матеріали, ретро-тканини 1950-х, мережива та

вишиті фрагменти у нових композиціях. Така практика створює ефект «історичної пам'яті» костюма та підсилює його емоційну глибину [30, 32].

Кольорова палітра сезонів 2025–2026. Pantone прогнозує гармонійне співіснування природних теплих відтінків (Terracotta, Buttercream, Olive Tree) із ніжними пастельними тонами (Powder Blue, Lilac Mist, Peach Fuzz). Доповненням стають металізовані акценти Silver Haze та Golden Hour, які підкреслюють сучасну технологічність образу [32, 45] (Рис.А.35-37.).

1.4.1. Вплив сучасних тенденцій на створення сценічного образу

Сценічний костюм — це не просто одяг, а візуальний символ образу, який передає характер, емоцію, культурний підтекст і філософію виступу. У сучасних умовах він дедалі більше тяжіє до синтезу мистецтв, де поєднуються мода, театр, технологія, традиція і цифровий дизайн. Однією з головних тенденцій є інтерпретація історичних стилів через призму сучасності. Мода 1950-х із її витонченим силуетом New Look повертається на сцену як символ елегантності, жіночності й впевненості. Проте в сучасному сценічному контексті цей образ набуває нових рис - акценту на фактуру, кольорі та національному символізмі [22, 30].

Поєднання українських етнічних елементів (вишивки, тканин ручного ткацтва, орнаментів, стрічок, декоративного шнуру, бісеру) із формами New Look створює ефект культурного діалогу між минулим і теперішнім.

Наприклад, об'ємна спідниця з тюлю чи атласу може бути доповнена поясом із вишитими мотивами або мереживом, натхненим подільською чи полтавською традицією; жакет - мати крій, подібний до діорівського «бар-жакета», але прикрашений вишивкою білим по білому чи декоративними стрічками в етнічному дусі [13, 14].

Цей напрям візуально й емоційно підтримують такі світові тенденції, як:

- неоетніка - переосмислення культурних кодів через сучасну мову моди;

- еkleктика - поєднання різних стилів у межах одного образу;
- театральність і символізм - прагнення виразити глибокий зміст через візуальну форму;
- усвідомлена мода - вибір натуральних матеріалів, вінтажних тканин, ручної роботи;
- цифрова естетика - створення елементів образу за допомогою програм моделювання (CLO3D, VStitcher), що дозволяє ретельно продумати пропорції, рух і сценічне освітлення.

Колекція, що базується на поєднанні New Look та українського етно, символізує гармонію між класичною формою й національною ідентичністю, демонструючи, що мода може бути не лише естетичною, а й культурно значущою [7, 8].

1.5. Опис потенційного споживацького сегменту

Сучасний споживач моди — це не лише покупець речей, а носій цінностей, естетичних переконань і соціальної позиції.

Вибір одягу, зокрема сценічного, сьогодні відображає індивідуальність, національну ідентичність і прагнення до автентичності.

Змінюється і сам принцип споживання: замість «моди заради моди» дедалі більше цінується сенсовність, культурна наповненість і сталість образу [30, 31].

У сучасній глобальній фешн-індустрії простежується кілька ключових напрямів, які визначають очікування та пріоритети споживачів.

Сучасний покупець прагне не просто одягу, а речей, що мають історію та емоційний зміст. Все більшої популярності набувають вироби ручної роботи, капсульні колекції, унікальні авторські речі та сценічні костюми, створені з урахуванням персонального символізму. Попит на персоналізований одяг зростає в усіх сегментах - від масмаркету до люксу [28, 31].

Інтерес до етнічних мотивів і ремісничих традицій зростає у світі вже кілька сезонів поспіль. Особливо це помітно у сценічному костюмі, де автентичні елементи - вишивка, ткацькі техніки, орнаментика - надають образу унікальності та глибокого культурного змісту. Яскравими прикладами є колекції Vita Kin, Dior Resort 2022, Gucci Cruise 2025, у яких народна символіка стає мовою міжкультурного діалогу [7, 8].

Однією з провідних тенденцій світового ринку є sustainable fashion — екологічність, відповідальне виробництво та тривале життя речей. Споживачі надають перевагу брендам, що працюють з натуральними тканинами, традиційними техніками та локальним виробництвом. До цього напряму органічно належить і використання вінтажних матеріалів, зокрема тканин 1950-х років, які стають основою апсайклінгу та свідченням поваги до історичної спадщини [27, 32].

У сфері шоу-бізнесу, театру та музичних виступів костюм дедалі частіше виконує не лише декоративну, а концептуальну функцію. Сценічний одяг стає способом передачі ідеї, настрою та художнього посилу. Така мода перебуває на межі кількох дисциплін - мистецтва, культури, технологій і традиції - та формує окремий сегмент попиту, орієнтований на виразність, символічність і унікальність [22, 30].

В Україні останні роки спостерігається відродження національної свідомості та зростання інтересу до автентичних елементів у моді. Український споживач цінує поєднання традиції й сучасності, індивідуальний підхід, високу якість ручної роботи, природні матеріали. Серед потреб та модних тенденцій можемо виділити основні особливості сучасного українського ринку: патріотична складова, зростання потреби у сценічних костюмах із змістом, підвищений інтерес до індивідуального пошиву, активне зростання культурних і модних платформ [30, 31].

Одяг із національними мотивами сьогодні виконує не лише естетичну, а й символічну функцію. Він стає мовою самовираження, засобом проявити свою приналежність, гідність і внутрішню силу. Національні елементи — це не тренд, а форма культурної стійкості [6, 30].

Представники творчих професій — співаки, актори, танцюристи, телеведучі — дедалі частіше шукають образи, які мають ідею та характер. Сценічний костюм виходить за межі декоративності та стає інструментом художнього висловлення, де важливими є символи, культурний підтекст і національні коди [22, 31].

Розвиток локальних брендів та дизайнерських студій посилює запит на унікальні вироби. Українські споживачі прагнуть речей, які підкреслюють індивідуальність і відрізняються від масового виробництва. Авторські техніки, ручна робота та персональні рішення стають важливою конкурентною перевагою [8, 30].

Події на кшталт Ukrainian Fashion Week, Brave Factory Festival, Made in Ukraine та інші стають ключовими майданчиками для підтримки дизайнерів, що працюють з етнічними мотивами, ремісничими техніками та принципами сталого дизайну. Ці платформи формують культурний простір, у якому національна естетика поєднується з сучасністю [28, 29].

Таким чином, поєднання силуетів New Look 1950-х із українськими елементами надзвичайно актуальне для українського ринку. Воно відповідає запиту на глибину, жіночність, культурну ідентичність і водночас вписується у сучасні тенденції елегантності та індивідуального стилю.

Потенційний споживач колекції — жінка творчої професії або артистка, яка цінує індивідуальність, сценічність та естетичну витонченість. Її образ — поєднання внутрішньої сили, артистизму й національної самосвідомості (Рис. 1.1). [22, 31] Основні характеристики споживача наведено в таблиці 1.2.

6	Побажання до виробів	Синтез силуетів 50-х років та українських етнічних мотивів.
7	Ідейність колекції	Через одяг передати ідею, емоцію та національний дух; створити сценічну присутність, що запам'ятовується. Для цього сегменту важливі не лише зовнішні характеристики виробу, а й його енергетика, художнє послання та символічний зміст.

Висновки до розділу 1

У ході аналізу літературних джерел визначено, що художня цінність сценічного костюму полягає у гармонійному поєднанні форми, кольору, матеріалу й символічного змісту, що створює цілісний художній образ. Стиль New Look 1950-х років, започаткований Крістіаном Діором, став уособленням нової жіночності післявоєнної епохи — із силуетом «пісочний годинник», акцентом на талії, об'ємними спідницями та вишуканими деталями.

Українська етнічна традиція, у свою чергу, несе в собі глибокий духовний зміст та символізує зв'язок поколінь, шану до культурних кодів і природної гармонії. Інтеграція народних мотивів (вишивки, орнаментів, декоративних технік) у сучасну сценічну моду дозволяє створювати унікальні художні образи, які поєднують традицію та сучасність, автентичність і високу моду. Сценічний одяг із етнічними елементами набуває значення не лише як декоративний об'єкт, а як носій національної ідеї та творчого самовираження.

Таким чином, концепція колекції сценічного одягу у стилі New Look з українськими мотивами є актуальною, художньо обґрунтованою та соціально значущою. Вона відповідає запитам сучасного суспільства на поєднання класичної естетики, автентичності й емоційності образу, що робить її перспективною для подальшої розробки у творчому та практичному аспектах.

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ

2.1 Проектні пропозиції розвитку авторської форми на основі дослідження джерела натхнення

На основі проведеного аналізу художньо-стильових особливостей моди 1950-х років у стилі «New Look» та українського національного костюму визначено основні принципи, які формують основу для створення авторської форми сценічного образу. Головна мета проектних пропозицій — створення гармонійного синтезу класичної елегантності та національної автентики, у якому збережено дух обох джерел натхнення, але надано нової сучасної інтерпретації (Рис.А. 38.-А.39.).

Основною композиційною базою є силует «пісочного годинника», характерний для моди 1950-х років, із чітко окресленою талією та об'ємною нижньою частиною. Ця форма доповнюється етнічними акцентами українського костюму: вільні рукави з призборюванням біля манжета, оздоблені вишивкою або фактурним ткацтвом; декоративна обробка горловини у вигляді стійки чи вишитого комірця; декоративна аплікація або тасьма, що акцентує лінію грудей чи плечей. Таке поєднання дозволяє досягти балансу між конструктивною точністю та художньою декоративністю. Зберігається жіночність і стриманість силуету, але додається глибший культурний підтекст і візуальна насиченість [8, 13].

У побудові композиції головними принципами визначено:

- контраст пропорцій: вузька талія - проти розкльошеної спідниці або пишного рукава;
- ритм декоративних елементів - симетричне або осьове розміщення орнаменту, вишивки чи аплікацій, що наслідує народні традиції;

- колористична рівновага між стриманими тонами (молочний, кремовий, бежевий, чорний, глибокий синій) і яскравими українськими акцентами (червоний, вишневий, золотистий);
- поєднання матових і блискучих фактур, що підкреслюють сценічність образу: наприклад, льон або бавовна з елементами шовку, тафти чи органзи [22, 41].

В основі композиції також лежить принцип центричності, характерний для сценічного костюму: увага глядача спрямовується до центральної частини - талії або грудей, де розміщується головний декоративний акцент (вишитий орнамент, пояс, прикраса чи елемент зі стразів) [22, 29].

У процесі графічного пошуку створюються варіанти власних розробок, у яких поєднуються структурні риси двох стилів: (Рис.А.40-А.46.)

Варіант 1. «Елегантна класика» - сукні на корсетній основі з розкльошеною спідницею, штани з орнаментами, рукави-ліхтарики, делікатна вишивка білим по білому, акцент на поясі у вигляді декоративної крайки.

Варіант 2. «Етнічна романтика» - сукня з легкою прозорою спідницею поверх вишитої основи, поєднання напівпрозорого шифону з традиційним геометричним орнаментом, кольори - пісочний, бордовий, золото.

Варіант 3. «Сценічна енергія» - образ для виступів, із більш контрастним декором: яскрава основа з червоно-золотими вишитими елементами, структурований ліф і пишна спідниця з шарів органзи, натхненна формами української спідниці-плахти.

Кожен із варіантів розвиває тему гармонії між архітектонічною чіткістю крою Dior та емоційною декоративністю українського костюму, що створює відчуття театральності, урочистості та національної виразності [13, 21].

Для підкреслення сценічності пропонуються тканини з глибоким блиском і щільною фактурою - тафта, атлас, шовк, льон з вишивкою, гіпюр.

У колористиці передбачено поєднання базових стриманих відтінків із традиційними українськими кольорами. Наприклад, бежево-золотий з червоним, чорний із вишневим, молочний з синьо-золотим. Такий підхід забезпечує не лише візуальну глибину, а й емоційний зв'язок із традицією [22, 41].

2.2 Особливості кожного блоку у конструктивному рішенні

Колекція складається з 6 блоків, а саме: купальники, одяг для сну, повсякденний, вечірній та верхній одяг, сценічний (концертний) костюм.

Блок I «Купальники» (Рис. 2.1) - Купальники 1950-х років відображали загальну тенденцію моди до підкреслення жіночності та гармонійності фігури. Для них характерними були суцільні або роздільні конструкції з високою лінією талії, формованим ліфом та акцентом на пропорціях жіночого силуету. Широко використовувалися драпірування, декоративні пояси, банти та контрастне оздоблення. Колористичне рішення часто включало яскраві кольори, смугасті або квіткові принти. Образ вирізнявся елегантністю, навіть у межах пляжної моди. Купальні костюми створені на основі моди 50-х: з додаванням елементів фактури мушель і коралів, черпаючи натхнення від українських намист з коралів; та додаванням складок, блиску, кольору та силуетів стилю Нью Лук. Вбрання має сучасний вигляд і зберігає естетичність стилів Нью Лук та українського костюму. Кожен образ є унікальним та цільним. Мудборд даного блоку надано в додатку (Рис.А.47.)

Рис. 2.1. Блок I «Купальники»

Блок II «Одяг для сну» (Рис. 2.2) - Одяг для сну колекції характеризується романтичністю, легкістю та витонченістю, що відповідає естетиці стилю New Look 1950-х років. Нічні сорочки, пеньюари та домашні комплекти виготовлялися з легких тканин, таких як шовк, атлас, батист і нейлон. Для моделей були характерні м'які лінії крою, мереживне оздоблення, рюші, вишивка та декоративні вставки. Композиція виробів підкреслювала ніжність і жіночність образу, що відповідало естетичним ідеалам моди 1950-х років. Основою моделей є м'які жіночні силуети з плавними лініями та делікатним акцентуванням фігури. Особливістю виробів є використання декоративного оздоблення, натхненного українськими вишиванками. Мереживні елементи та вишивка інтерпретують традиційні рослинні мотиви українського народного мистецтва, надаючи образам національного колориту та художньої виразності. Для оздоблення використано білі, сріблясті та золотисті нитки, що створює витончений декоративний ефект, підкреслює елегантність виробів та надає їм особливої святковості й вишуканості. Одяг для сну має розширений комплект з різними складовими елементами: капці, штані, топи, халати, нічні сорочки, доповнення білизняними елементами, згідно силуетам періоду Нью Лук . Мудборд даного блоку надано в додатку (Рис.А.48.)

Рис. 2.2. Блок II «Одяг для сну»

Блок III «Повсякденний одяг» (Рис. 2.3) - Повсякденний жіночий одяг формувався під впливом стилю New Look і відзначався чітко вираженим силуетом «пісочний годинник». Основними елементами гардероба були приталені сукні, спідниці-кльош, блузи з акцентом на талії, жакети та кардигани. Для повсякденного одягу характерними були практичність, охайність і водночас елегантність. Значна увага приділялася деталям: комірцям, манжетам, поясам і декоративним гудзикам. Образ створював враження доглянутості та стриманої вишуканості, що було дотриманов створенні цього блоку. Декоративне вирішення виробів базується на рослинних мотивах українського народного костюма, натхненних квіткою мальви - символом краси, гармонії та українських традицій. Орнаментальні елементи та оздоблення інтерпретують форму й пластику квітки, створюючи цілісний художній образ. Кольорове рішення колекції побудоване на різноманітних відтінках мальви — від ніжно-рожевих і пудрових до насичених малинових, бордових і фіолетових тонів, що підсилює образну концепцію та забезпечує емоційну виразність виробів. Мудборд даного блоку надано в додатку (Рис.А.49.)

Рис. 2.3. Блок III «Повсякденний одяг»

Блок IV «Вечірній одяг» (Рис. 2.4.) - Вечірній одяг вирізнявся розкішністю та урочистістю. Основними характеристиками були складний крій, використання дорогих тканин, таких як шовк, атлас, оксамит і органза, а також багатий декор. Силуети зберігали характерну для New Look вузьку талію та об'ємну спідницю або, навпаки, мали витягнуту й елегантну форму. Для оздоблення застосовували вишивку, бісер, мереживо, драпірування та декоративні аплікації. Вечірні образи підкреслювали статусність, витонченість і святковий характер події.

Вечірні сукні колекції розроблені на основі характерних силуетів стилю New Look 1950-х років. Особливістю моделей є декоративне оздоблення, натхненне українською культурною спадщиною та традиціями народної вишивки. Для створення художньої виразності використано орнаментальні композиції українського народного мистецтва, виконані із застосуванням бісеру, а також сріблястих, золотистих і кольорових ниток, що додають виробам урочистості, вечірнього шарму та підкреслює їхню національну самобутність. Мудборд даного блоку надано в додатку (Рис.А.50.)

Рис. 2.4. Блок IV «Вечірній одяг»

Блок V «Верхній одяг» (Рис. 2.5.) - Верхній одяг колекції розроблений на основі силуетних рішень пальт Крістіана Діора 1950-х років, для яких характерні підкреслена лінія талії, м'яке розширення донизу та витончена пластика форми. Такі конструктивні особливості створюють елегантний і жіночний образ, характерний для естетики стилю New Look. Декоративне оздоблення виробів натхненне українським народним мистецтвом і представлене рослинними орнаментами, виконаними в техніці вишивки стрічками. Для підсилення художньої виразності композиції доповнені намистинами, які акцентують окремі елементи орнаменту та надають виробам додаткової фактурності. Поєднання класичних силуетів Dior із традиційними українськими декоративними мотивами формує цілісний образ, у якому гармонійно поєднуються елегантність, національна самобутність та сучасне художнє бачення. Оздоблення розміщене на комірах, манжетах, поличках та нижній частині виробів, що дозволяє підкреслити конструктивні лінії силуету та посилити декоративну виразність верхнього одягу. Мудборд даного блоку надано в додатку (Рис.А.51.)

Рис. 2.5. Блок V «Верхній одяг»

Блок VI «Сценічний (концертний) костюм» (Рис.2.6.) - Сценічний образ 1950-х років базувався на тенденціях тогочасної моди, проте вирізнявся посиленою декоративністю та художньою виразністю. Його основним завданням було створення яскравого образу, який легко сприймається глядачем на сцені. Для сценічних костюмів характерними були акцентований силует, збільшені декоративні елементи, контрастні кольорові поєднання та використання матеріалів, що ефектно виглядають під сценічним освітленням. Сценічний образ у стилі New Look поєднував елегантність, романтичність і театральну виразність. Завдяки приталеному силуету, пишним спідницям та багатому оздобленню він створював враження урочистості, жіночності та візуальної динаміки під час руху виконавця на сцені.

Розроблені сценічні костюми являють собою синтез естетики стилю New Look 1950-х років та художньо-декоративних традицій українського національного костюма. Основою композиційного вирішення є характерна для New Look жіночність силуету, що проявляється через акцентовану лінію талії, приталені ліфи, розширені спідниці та витончені пропорції образів. Водночас декоративне наповнення костюмів базується на українських народних

традиціях. У моделях широко використані рослинні орнаменти, багата вишивка, декоративні стрічки, мереживо, намисто та вінкоподібні головні убори, які створюють виразний національний характер образів. Сценічна інтерпретація народного костюма доповнюється багатошаровістю, збільшеним масштабом декоративних елементів та підвищеною деталізацією, що забезпечує ефектність сприйняття на сцені. Особливістю представлених сценічних костюмів є поєднання конструктивних принципів стилю New Look із декоративно-образною системою українського народного костюма. Загальна особливість аксесуарів колекції - поєднують елементи жіночої моди 1950-х років та українського народного костюма. До них належать декоративний капелюшок, брошки, стилізовані вінки з бісерними підвісами, багаторядні намиста, сережки та рукавички. Від стилю New Look запозичено жіночний силует, акцентування талії та гармонійні пропорції форми, тоді як українська традиція проявляється через використання вишивки, квіткових орнаментів, мережива, вінків та національної колористики. Художній образ колекції вирізняється романтичністю, урочистістю та декоративною насиченістю. Завдяки поєднанню історичних модних тенденцій і національних традицій створено виразний сценічний костюм, що підкреслює красу української культури та водночас відповідає законам сценічного дизайну й сучасного художнього проектування. Образи мають риси фольклорно-фантазійної стилізації, оскільки вони не копіюють історичний костюм, а творчо переосмислюють його для сценічного середовища. Для окремих моделей використано капелюшки в стилі New Look, декоровані об'ємними квітковими композиціями, що підсилюють романтичний характер образу та відповідають естетиці жіночої моди середини XX століття. Особливе місце займають вінки, оздоблені бісером, декоративними підвісами та квітковими елементами. Такі аксесуари є творчою інтерпретацією традиційного українського вінка та виступають одним із головних композиційних акцентів сценічного костюма. Використання бісеру та підвісних деталей забезпечує додаткову динаміку образу

під час руху на сцені. Доповненням до образів є намиста, у яких поєднуються мотиви українських традиційних прикрас і характерних для 1950-х років багаторядних жіночих аксесуарів. Таке поєднання сприяє формуванню цілісного художнього образу та підкреслює синтез двох культурно-естетичних напрямів. Для завершення композиції використовуються довгі декоративні рукавички, які є характерним елементом вечірньої моди 1950-х років. У колекції вони виконують не лише естетичну, а й композиційну функцію, підсилюючи вишуканість образів та забезпечуючи стилістичну єдність усіх елементів костюма.

У сукупності аксесуари та декоративні елементи формують цілісний сценічний образ, у якому поєднуються елегантність стилю New Look, декоративне багатство українського народного мистецтва та вимоги сучасного сценічного костюма до виразності й художньої цілісності. Таке поєднання підсилює художню цілісність колекції, підкреслює її етнокультурне спрямування та забезпечує високу сценічну виразність образів. Мудборд даного блоку надано в додатку (Рис.А.52.)

Рис. 2.6. Блок VI «Сценічний (концертний) костюм»

2.3. Формування комплексної концепції дизайн-проектування авторської колекції одягу

Технологічний етап проектування є завершальною стадією творчого процесу створення авторської колекції одягу. Він передбачає практичну реалізацію художньо-конструкторських ідей, вибір матеріалів, визначення послідовності виготовлення моделей, а також відпрацювання технологічних вузлів і методів оздоблення [22, 32].

У межах даного дослідження колекція створюється на основі поєднання моди 1950-х років (стиль New Look) із українськими етнічними мотивами, що вимагає особливої уваги до технології пошиття, структури тканин і методів оздоблення. Важливою умовою є збереження силуетної пластики «нового вигляду», властивої Dior: чітко окреслена талія, акцент на грудях і стегнах, м'яко розкльошені спідниці, жіночність і витонченість [13, 42].

Під час розробки використовуються як традиційні технології 1950-х років, так і сучасні методи обробки матеріалів, що забезпечує практичність і відповідність сучасним вимогам до якості та комфорту. Особливу роль відіграють декоративні елементи — вишивка, бісер, мереживо, ручне оздоблення — які надають кожному виробу індивідуальності та художньої виразності [18, 22].

На основі проведених у попередньому розділі передпроектних досліджень сформовано концепцію авторської колекції сценічного образу, що поєднує моду 1950-х років у стилі New Look з українськими національними декоративними елементами. Основною метою є створення гармонійного синтезу між ретро-естетикою європейського жіночого силуету післявоєнного періоду та багатим орнаментальним символізмом українського костюма. Технологічне проектування колекції передбачає поєднання історичних силуетів із сучасними матеріалами та декоративними техніками. Такий підхід забезпечує не лише практичність і комфорт, а й художню виразність кожного виробу [7, 13].

Колекція орієнтована на сучасну жінку, яка прагне виразити свою індивідуальність через одяг, що має художню та культурну цінність. Вона підкреслює безперервність традицій — від ретро-гламурної жіночності до глибин української автентики. Кожен блок має власний символічний зміст, ідентично моді 50-х. У результаті художнього аналізу та макетування сформована єдина концепція колекції – «Жіноче цвітіння» у таблиці 2.7. [7, 22]

Таблиця 2.7.

Концепція колекції

1	Філософія проекту та девіз	Жінка як втілення ніжності, сили, відродження і гармонії. Її образ об'єднує елегантність Dior-епохи з душевною глибиною українських традицій. - «Жіночність, як квіти культури»
2	Образна ідея	Створити художній образ жінки-музи, що проходить шлях від буденного до сценічного, розкриваючи різні грані своєї природи.
3	Стильовий напрямок	Неокласика з елементами етностилу, поєднання французького шику 50-х років із декоративністю українського костюма. Головний напрямок: New Look з характерним акцентом на талії, об'ємними спідницями, м'якими плечима та витонченими лініями. Допоміжний напрямок: український етнодекор, який проявляється у вишивці, мереживі, аплікаціях, намистинах та орнаментах, органічно доповнюючи основний стиль.

4	Основні форми	Силуети з вузькою талією та розширеним низом. М'які плечі, чітка посадка ліфа, складки або драпірування. Для сценічного образу характерні багат шаровість, декоративна симетрія та поєднання різних фактур. Класичний силует «пісочного годинника», характерний для 50-х, поєднаний із національними візерунками, вишивкою, мереживом, бісером і прикрасами.
5	Композиційні рішення	використання симетрії, ритму та повторення декоративних елементів у межах одного образу; контраст фактур: матові й блискучі, щільні та прозорі тканини; акцент на лінії талії як центральному композиційному елементі; вертикальні орнаментальні вставки, що візуально видовжують силует; поєднання традиційного декору з сучасною пластикою ліній для створення гармонійного образу.
6	Кольорове рішення	- Купальники: пастельні відтінки фіалкового, бірюзового, рожевого, кремового, молочного, смарагдового та карамельного. - Одяг для сну: ніжні рожеві, персикові, вершкові та бірюзові відтінки. - Повсякденний одяг: пастельні тони з яскравими квітковими акцентами.

		- Вечірні сукні: насичена кольорова палітра, що передає урочистість та святковий настрій. - Пальто: червоний, бордо, помаранч, блакитний, синій. - Сценічний одяг: білий, червоний, блакитний, зелений, помаранчевий, рожевий, синій, кремовий, жовтий, пурпуровий. Таке поєднання кольорів відображає символіку чистоти, пристрасі, сили духу та врівноваженості, підкреслюючи різні емоційні стани жінки.
7	Візуальна концепція	Грунтується на поєднанні ретро-графічних форм, орнаментальної символіки та гармонії кольору й фактур.
8	Матеріальна концепція	Використання поєднання сучасних тканин (шовк, сатин, віскоза, габардин, оксамит) та автентичних матеріалів 1950-х років (льон, домоткане полотно, парча, бавовняний атлас) у сценічному вбранні з використанням техніки апсайклінгу.
9	Доповнення образів	Зважаючи на моду 50-х та сучасне рішення: - Макіяж та зачіски. М'які локони та хвилі, елегантні зачіски, підведені очі, червона або природна помада, ніжні тіні, що нагадують пелюстки.

		- Взуття та аксесуари. Туфлі на середньому підборі, балетки, рукавички, капелюшки, , броші, сережки, намиста, вінки, стрічки та браслети-манжети.
--	--	---

Колекція підкреслює жіночність, гармонію та національний характер образу, демонструючи витонченість і силу української жінки. Кожна модель відображає не лише модний стиль, а й культурну пам'ять українського костюма, переосмислену крізь призму післявоєнного ідеалу жіночності 1950-х років, що надасть споживачеві бажаних результатів від колекції «Жіноче цвітіння». Загальне враження від колекції можемо побачити через матрицю форескізів, де представлено всі 6 блоків. (Рис. 2.8).

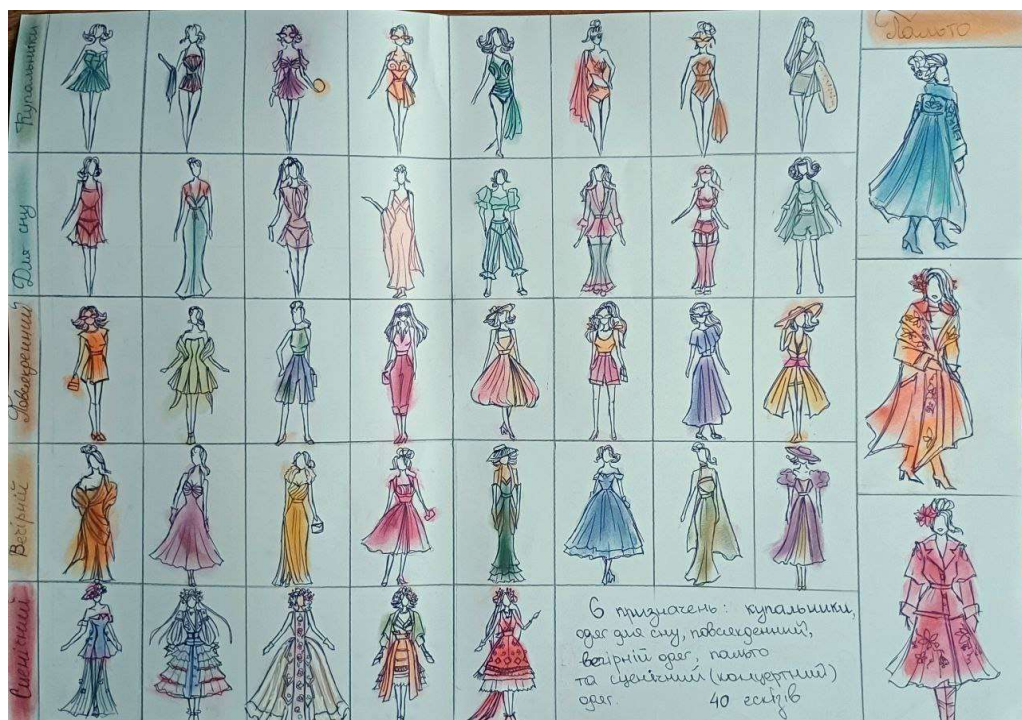

Рис. 2.8. Форескізи

Висновки до розділу 2

В другому розділі було сформовано концепцію авторської колекції сценічного образу, що поєднує моду 1950-х років у стилі New Look з українськими національними декоративними елементами.

Визначено стилістику колекції з двома напрямками New Look та український етно-стиль. Розглянуто: готові проєктні пропозиції стильового напрямку: неокласика з елементами етностилю, поєднання французького шик 50-х років із декоративністю українського костюма; девіз та ідейність: «Жіночність як квіти культури»; основні форми та силуети. Визначено колористичне рішення колекції, рекомендовані матеріали, тканини, фактури, фурнітура, декор, доповнення образів аксесуарами та особливості кожного блоку у конструктивному рішенні, для подальшого створення колекційного ряду моделей в натуральну величину.

РОЗДІЛ 3. КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

3.1. Вибір моделей для проєктування

Одним із важливих етапів конструкторської розробки колекції є визначення моделей для подальшого проєктування та виготовлення. Вибір моделей здійснюється з урахуванням відповідності загальній концепції колекції, художньої виразності образів, конструктивних особливостей виробів та можливості найбільш повного розкриття творчого задуму. Для подальшої розробки було обрано моделі, які найкраще відображають поєднання характерних рис стилю New Look та елементів українського народного костюма. Для виготовлення в матеріалі обрано **Блок VI «Сценічний (концертний) костюм»** (Рис. 2.6). Після затвердження ескізів для роботи в матеріалі, створюється технічний рисунок, що містить всі необхідні дані для виготовлення в максимально точному відтворенні пропорцій виробу на фігурі людини типової будови тіла з ретельним опрацюванням конструктивних та декоративних рішень. Виконано площинне зображення у двох проекціях і представлено вигляд на фігурі для Моделі 1 (Рис. 3.1).

Модель 1. Сценічна сукня, викона на основі стилю New Look 1950-х років. Виріб має корсетний ліф, який підкреслює лінію талії, та спідницю, розширену донизу, що формує жіночний і витончений силует. Особливістю моделі є мереживна спідниця, стилізована під українську плахту, що поєднує традиційні мотиви з сучасним сценічним вирішенням. Рукави є інтерпретацією традиційних українських рукавів: мають прилеглу форму, оздоблені рослинним орнаментом та завершуються манжетами з мереживом, накриваючи частково кисті рук та долоні, до лінії пальців. Образ доповнюють капелюшок, декорований квітами та мереживом, багаторядне намисто, які підкреслюють поєднання естетики New Look і українських національних традицій, через елегантність та жіночність.

Рис. 3.1 Технічний рисунок Модель 1

Обрана модель є сценічним одягом, що має призначення для виступів. Має комбінування яскравих принтових тканин з додованням атласних елементів. Призначена для жінок молодшої вікової групи. Вихідні дані для Моделі 1 наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Вихідні дані Моделі 1

№	Найменування ознаки	Асортимент (вид виробу)		
		Сукня	Спідниця-плахта	Рукав
1	Статеві-вікова ознака	жіночий, мол. вік. група		
2	Розміро-зріст	44-46 р. , 170-176 см, II-III група		
3	Силуетна форма виробу	напівприлегла, розширення по низу виробу	напівприлегла, розширення по низу виробу	прилеглий

4	Прибавки	ог 1 см, підгин - 1,5 см.	Підгин 2-3 см.	Підгин 1-1,5 см.
5	Ознаки покрою виробу (членування основних деталей)	вертикальні рельєфи по ліфу, спинці, та спідниці, додавання клинів	Вертикальне членування	Вертикальне членування
6	Матеріали	Основна - бавовна 100%; підкладка – поліестер 90% , еластан 10%;	Бавовна 100% , пояс 90% поліестер і 10% еластан.	Зовнішня частина вовна 100%, внутрішня бавовна 70 %, 20% еластану та 10 % поліестеру.

Сукня має вертикальні рельєфи з переду та по спинці; ліф виробу оздоблено декоративним коміром з вишивкою, лінія вирізу сформована збіркою тканини; спинка виробу має потаємну блискавку та моделюється корсетними стяжками для досягнення стрункого силуету та ідеальної посадки. В готовому вигляді має декоративні нашивні елементи в вигляді квітів з додаванням бісеру. Спідниця має подовжений прямий силует, на запах; фіксується за допомогою зав'язок; декорована нашивними елементами у вигляді квіток з додаванням бісеру. Рукав прилеглий, окремий, фіксується за допомогою вшивної резинки по верхній частині та гудзиком на зап'ясті; складається з двох деталей: 1 – лицьова вишивка, 2 – прилегла до тіла; декорований широким мереживом по верхній частині та дрібним мереживом по низу. Розмірно-повнотна група : II-III група, розмірна сітка М–L (44–46), обхват грудей 88–96 см, обхват талії 68–76 см, обхват стегон 94–102 см. Зріст 170-176 см.

Для **Моделі 2** виконано площинне зображення у двох проекціях і представлено вигляд на фігурі на рис. 3.3., представляє костюм, що складається

з сорочки-жакету та багатошарової пишної спідниці на запах, є сценічним одягом, що має призначення для виступів. Призначено для жінок молодшої вікової групи. Сорочка-жакет має приталену корсетну основу, що імітує корсетку з фіксацією на ґудзики. Спідниця А-силуету доповнена об'ємними ярусами тканин, що формують пишний силует образу. Розмірно-повнотна група : II-III група, розмірна сітка М–L (44–46), обхват грудей 88–96 см, обхват талії 68–76 см, обхват стегон 94–102 см. Зріст 170-176 см.

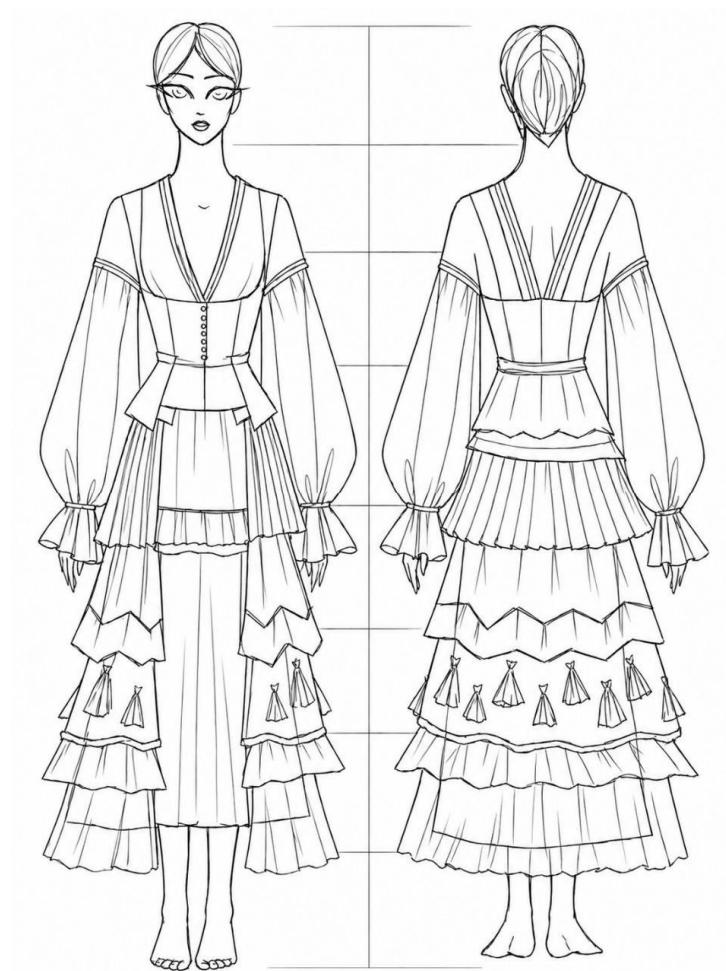

Рис.3.3. – Технічний рисунок модель 2

Вихідні умови для отримання базової конструкції моделі 2 сорочки-жакету та спідниці на запах в Таблиці 3.4.

Таблиця 3.4.

Вихідні умови Моделі 2

№	Найменування ознаки	Асортимент (вид виробу)	
		Сорочка-жакет	Спідниця
1	Статеві-вікова ознака	жіночий, мол. вік. група	
2	Розміро-зріст	44-46 р. , 170-176 см, II-III група	
3	Силуетна форма виробу	напівприлегла, розширення до стегон	напівприлегла, розширення по низу виробу
4	Прибавки	Лінія грудей (Пг) 3-4 см Лінії талії (Пт) – 2-3 см Лінії стегон (Пс) - 3-5 см	Лінія талії (Пт) -2-3 см Лінії стегон (Пс) - 3-5 см
5	Ознаки покрою виробу (членування основних деталей)	Вертикальні рельєфи по ліфу та спинці, втачний розширений рукав з манжетами.	Вертикальне членування з 3 частин та вшитого подовженого поясу, багаторярусна, нашиті волани та рюші
6	Матеріали	Основа - бавовна 100%; сітка/фатин, мереживо – поліестер 90% , еластан 10%;	Віскоза - 100% , рюші сітка/фатин, мереживо - 90% поліестер і 10% еластан.

3.2. Метод отримання конструкції виробів

Для розробки модельного ряду в матеріалі було обрано муляжний метод (метод наколки) отримання первинної конструкції виробу для виготовлення в матеріалі за допомогою манекена розмірної сітки 44-46. **Муляжний метод** (метод наколки) - це один із методів конструювання одягу, при якому форма майбутнього виробу створюється безпосередньо на манекені або фігурі людини

шляхом накладання та закріплення тканини. У процесі роботи матеріал накладають на манекен, формують необхідні лінії, складки та об'єми, після чого закріплюють їх за допомогою шпильок. Після робиться перенос фрагментів на лекала. Такий спосіб дозволяє дизайнеру одразу бачити майбутній силует виробу, коригувати пропорції та створювати складні конструктивні рішення. Муляжний метод широко застосовується у дизайнерській практиці, особливо під час створення складних силуетів, вечірніх суконь, сценічних костюмів та авторських колекцій, де важливо досягти пластичності форми та індивідуального характеру моделі. Як і в кожній методиці, муляжний метод має свої переваги та недоліки:

Переваги: можливість безпосередньо формувати силует виробу на манекені, швидко коригувати форму виробу, зручність при створенні складних драпірувань, складок та декоративних елементів; можливість оперативно вносити зміни під час формування моделі, що сприяє розвитку творчого підходу дизайнера.

Недоліки: необхідність використання додаткових матеріалів для макетування; потребує більше часу та досвіду у роботі; складніше застосовувати у масовому виробництві, де переважають точні розрахункові методи конструювання; потребує значних витрат часу на формування та коригування макета. [45]

Отже, муляжний метод наколки є важливим інструментом у процесі розробки моделей одягу, оскільки дозволяє створювати оригінальні форми та досягати високого рівня художньої виразності виробу. Після використання методики було перенесено та структуровано конструктивні мірки для розробки лекал та подальшого створення моделей в таблиці 3.

Таблиця 3.

Конструктивні мірки 44-46 розміру

№	Група	Параметр	Значення
1	Основні параметри	Обхват грудей (ОГ) Обхват під грудьми Обхват талії (ОТ) Обхват стегон (ОС) Обхват шиї Обхват пройма Обхват зап'ястя	92 см 80 см 74 см 100 см 35-36 см 28-30 см 16-17 см
2	Ширини	Ширина спини Ширина грудей Ширина пройми	35-36 см 34-35 см 9-10 см
3	Вертикалі	Довжина спини до талії Довжина переду до талії Висота грудей Центр грудей	39 см 41-42 см 26-27 см 18-19 см
4	Баланс	Перед/спина Нахил плеча Виступ грудей	+ 2 см перед 2.5-3 см 22-23 см
5	Виточки	Спинки Переду Бічні Грудна виточка	5-6 см 6-7 см 5-6 см 2.5-3 см
6	Прибавки	Пг (облягаючий) Пг (прилеглий)	2-3 см 4 см

		Пг (напівприлеглий)	5-6 см
		Пг (вільний)	6-10 см
		Пт	1-6 см
		Пс	6-10 см
7	Додаткові прибавки	Пройма	1.5-3 см
		Рукав	3-5 см
		Спинка	0.5-2 см

Збір макетним методом та готовий макет представлено у додатку А (рис.А.53.) Після створення макету для моделей, всі деталі було перенесено на міліметровку для створення лекал Моделі 1 – Рис. 3.7. Перетворення лекал Моделі 1, Рис. 3.8. Готові лекала Моделі 1.

Модель 1 – спідниця-плахта: Для спідниці плаhti Моделі 1 використовується тканина довжиною в 105 см та шириною в 160 см, поясу довжиною 2 м та шириною 5 см.

Модель 2 – спідниця на запах: Довжина Дв = 85–95 см. Значне розширення, Рлн = 15–25. Для оздоблення спідниці перший ярус необхідно 2 відріза тканини довжиною 1,5 м та шириною 27 см. Для 2, 3 та 4 ярусів спідниці було обрано відрізи тканини довжиною в 2,5 м, шириною 20-25 см. Додатковими елементами є 11 відрізків довжиною 15 см, та шириною 10 см. .

Таким чином було виконано лекала для всіх п'яти моделей, для подальшого розкрою тканини та збору готової конструкції в матеріалі. Готові лекала Моделі 2 – Рис.3.9.

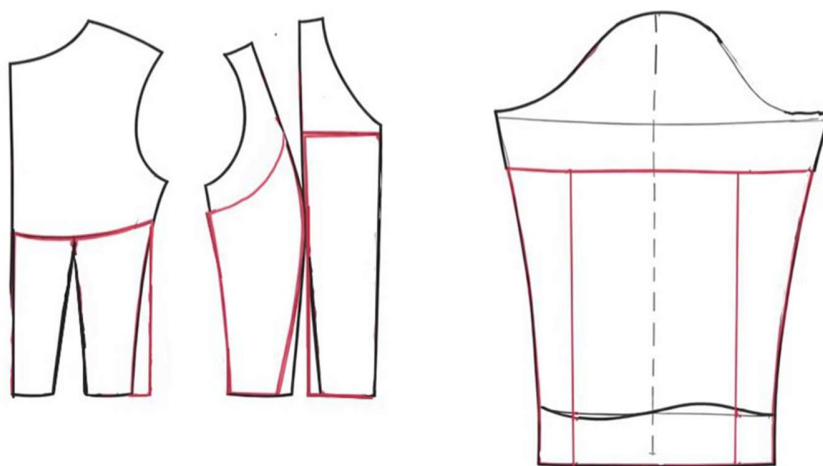

Рис. 3.7. Лекала Моделі 1

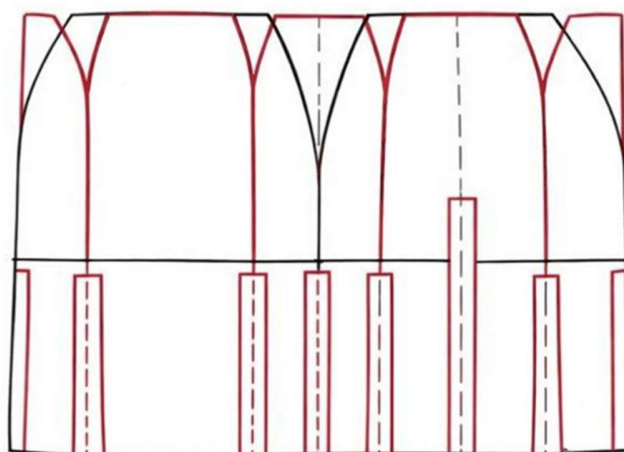

Рис.3.8. - Лекала моделі 1

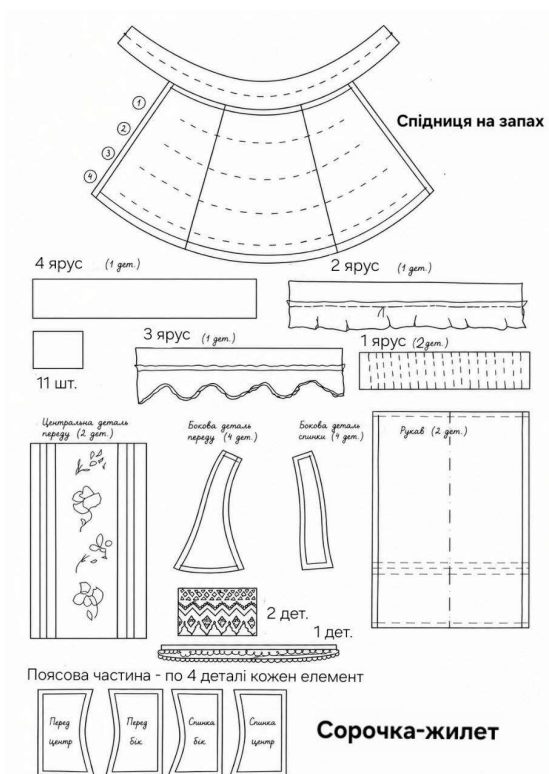
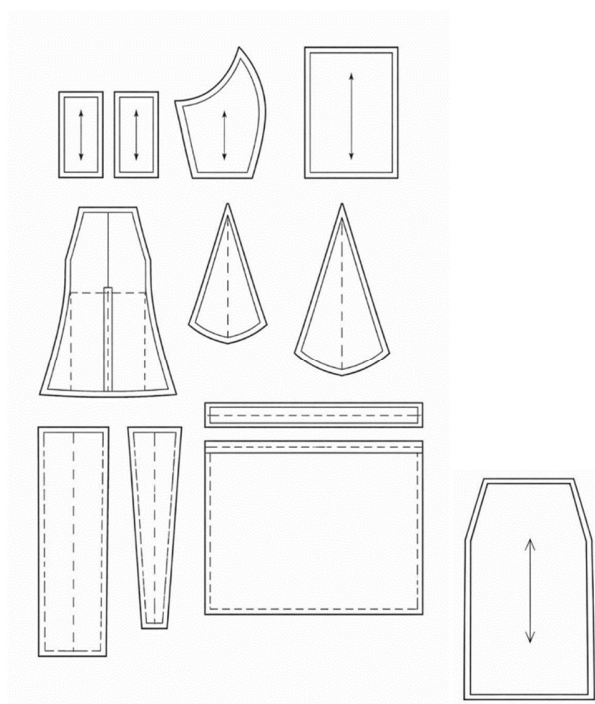

Рис.3.9. Лекала моделі 2

Для пошиву готових конструкцій в матеріалі надано специфікацію деталей крою для Моделі 1 та 2 наведено в таблиці 3.10., 3.11.

Таблиця 3.10.

Специфікація деталей крою Моделі 1

№	Найменування ознаки	Кількість	
		Лекал	Деталей крою
1	2	3	4
Сукня			
1	Передня частина ліфу	1	2
2	Рельєф переду	1	4
3	Рельєф спинки	1	4
4	Деталь спинки	1	4
5	Передня частина низу	1	2
6	Бічна частина низу	1	6
7	Клин менший	1	12
8	Клин спинки низу	1	2
Спідниця			
9	Основа спідниці	1	1
10	Пояс	1	1
Рукав			
11	Основна частина рукава	1	2
12	Внутрішня частина рукава	1	2
	Загальна кількість деталей	12	42

Таблиця 3.11.

Специфікація деталей крою Моделі 2

№	Найменування ознаки	Кількість	
		Лекал	Деталей крою
1	2	3	4

Сорочка-жакет			
1	Плечовий пояс	1	2
2	Рельєф поясу переду	1	4
3	Рельєф поясу спинки	1	4
4	Деталь поясу спинки	1	4
5	Передня частина поясу	1	4
6	Плечові лямки перед	1	2
7	Плечові лямки спинка	1	2
8	Рукав	1	2
Спідниця			
9	Центральна частина	1	1
10	Бічні частини	1	1
11	Пояс	1	1
12	1 ярус	1	2
13	2 ярус	1	1
14	3 ярус	1	1
15	4 ярус	1	1
16	Китиці	1	11
	Загальна кількість деталей	16	43

Після проведення конструктивного аналізу моделей, визначення особливостей їхньої форми, членування, конструктивних і декоративних елементів було виконано виготовлення виробів.

Модель 1. Фото процесу розробки моделі наведено на Рис.А.54.-А.55.

Прикраси: сережки перлини, намиста перли та основа капелюшка були підібрані згідно моди 50-х. Капелюшок оздоблено квітами, пелюстками, мереживом та бісером, що гармонійно завершує образ. Фото готової Моделі 1– (Рис.А.56.).

Модель 2. Фото процесу виготовлення Моделі 2 (Рис.А.57.- А.58.).

Прикраси **Моделі 2** - вінтажні сережки кліпси та намисто з великих намистин на нитці. Головний убір виконано на основі обруча з додаванням штучних квітів. Було закріплено дротом намистини бісеру та пелюстки у верхній частині. Звисаючі елементи з штучних намистин закріплено на нитках і додано елемент виконаний з додаванням дроту, бісеру та пелюсток. Фото готової Моделі 2 – (Рис.А.59.).

Модель 3 представлена довгою сценічною сукнею з приталеним силуетом та розширеною нижньою частиною. Центральним декоративним елементом є вертикальна композиція рослинного орнаменту, що візуально подовжує силует та підсилює його витонченість. Багат шарові спідниці з додаванням прозорих елементів створюють ефект легкості та рухливості форми та зберігають багат шаровість українського костюму. Образ доповнює об'ємний вінок із квітів, оздоблений бісером та декоративними підвісами. Як прикраси використано сережки, брош квітка та намисто з перлів, що гармонійно поєднуються з декоративним вирішенням костюма, та мереживні рукавички. Фото процесу виготовлення Моделі 3 – (Рис.А.60.).

Прикраси **Моделі 3**. Виконано намисто з перлами за допомогою дроту, підібрано сережки, мереживні рукавички та брошка троянда. Головний убір виконано на основі обруча з додаванням штучних квітів. Було закріплено дротом намистини бісеру та пелюстки у верхній частині. Звисаючі елементи з штучних намистин закріплено на дротах з додаванням бісеру та пелюсток. Фото готової моделі – (Рис.А.61.).

Модель 4 складається із модельованої сорочки під стиль Нью Лук приталеного силуету, спідниці плаhti та декоративної накидки шалі. Конструктивне рішення базується на принципах стилю New Look, а декоративне оздоблення представлено орнаментальними композиціями, натхненними українською народною вишивкою. Поєднання різних фактур і вертикальних декоративних смуг сприяє створенню стрункого та гармонійного образу. Головним акцентом виступає квітковий вінок із бісерними елементами та пояс за українськими мотивами. Образ доповнюють багаторядне намисто та декоративні сережки, броші квіти, манжети. Фото процесу виготовлення Моделі 4 – (Рис.А.62).

Прикраси **Моделі 4**. Зібрано намисто з червоних та золотих намистин на мідному дроті. Для фіксації створено плетіння з ниток муліне. Вінок зібрано з

основи з додаванням штучних квітів, обпалених пелюсток, дроту та намистин, декоровано стрічками. Манжети зроблені з серветок набору від скатертини з додаванням гудзиків для фіксації. Додано брошки штучних квітів для поясу та верхньої частини костюма, червоні сережки квіти. Фото готової Моделі 4 – (Рис.А.63.).

Модель 5 являє собою сценічний костюм із вираженим Х-подібним силуетом, характерним для стилю New Look. Контрастне кольорове вирішення та багате орнаментальне оздоблення підсилюють сценічну виразність виробу. Декоративні мотиви виконані з використанням традиційних українських орнаментів у стилізованій інтерпретації. Образ доповнює великий квітковий вінок із декоративними підвісами, багаторядне намисто, сережки та довгі рукавички, характерні для моди 1950-х років. Поєднання етнічних прикрас і аксесуарів стилю New Look формує завершений урочистий сценічний образ. Фото процесу виготовлення Моделі 5 – (Рис.А.64.-А.65.).

Прикраси **Моделі 5**. Для останнього костюму зроблено вінок з додаванням штучних квітів з пелюсток та лушпиння фісташки, що було закріплено та пофарбовано. Намистини кріпилися дротом. Додатковими прикрасами є фатинові бордові рукавички, сережки пелюстки, яскраве червоне намисто та брошки квіти для поясу. Фото готової моделі – (Рис.А.66.-А.67).

Розроблені моделі поєднують у собі традиційні елементи українського народного костюма та сучасні тенденції дизайну одягу. Кожен образ характеризується продуманим композиційним рішенням, гармонійним поєднанням конструктивних і декоративних елементів, що забезпечує цілісність та виразність колекції. Використані оздоблення та аксесуари підкреслюють художню концепцію проєкту та сприяють розкриттю його ідейного задуму. З метою презентації створених образів було проведено фотозйомку на моделях, результати якої дозволили продемонструвати естетичні, конструктивні та

стилістичні особливості розробленої колекції. Фото готової колекції представлено в Додатку Б.

3.3. Вибір матеріалів колекції

Вибір матеріалів є одним із найважливіших етапів процесу проектування одягу, оскільки саме матеріали значною мірою визначають художньо-естетичні, конструктивно-технологічні та експлуатаційні характеристики виробів. Від правильності їх підбору залежить відповідність моделей творчому задуму, особливостям конструкції, умовам експлуатації та сучасним вимогам до якості одягу. Тому для розробленої колекції було проведено підбір матеріалів з урахуванням концепції проєкту, призначення виробів, особливостей модельних рішень, а також необхідних фізико-механічних, гігієнічних і технологічних властивостей тканин. Під час розробки використовуються як традиційні технології 1950-х років, так і сучасні методи обробки матеріалів, що забезпечує практичність і відповідність сучасним вимогам до якості та комфорту.

Особливу роль відіграють декоративні елементи — вишивка, бісер, мереживо, ручне оздоблення — які надають кожному виробу індивідуальності та художньої виразності. Посилення враження від образів зумовлено додаванням прикрас до кожної моделі ескізного ряду обраного блоку. Вимоги до матеріалів для виготовлення моделей колекції наведено в - Таблиця 3.12.

Таблиця 3.12.

Вимоги до матеріалів

1	Матеріальна концепція	Використання поєднання сучасних тканин (сатин, габардин, оксамит, ситцеві та батистові) та автентичних матеріалів 1950-х років (домоткане полотно, парча, атлас) у сценічному вбранні. Декоративні елементи – нитки для
---	-----------------------	---

		вишивки, стрічки, мереживо, для спідниць та фартухів
2	Сировинний склад	Натуральні тканини – льон, бавовна, віскоза; сорочки з легкого льону або бавовни, жакети та жилети – бавовна ; підкладка – віскоза або тонкий шовк.
3	Структура і фактура	Щільні, міцні тканини для верхніх виробів; легкі тканини для сорочок та спідниць; текстура – гладка або трохи рельєфна; гладкі або блискучі тканини; атлас та шовк для вечірніх і святкових суконь;
4	Формостійкість та драпірування	Тканини утримують форму виробу, допускають легке драпірування спідниць та рукавів; застосовується драпірування, складки, фалда, підкреслена лінія талії, об'ємні спідниці.
5	Кольорова гама	Традиційна – червоний, чорний, білий, синій, зелені акценти; Нью Лук – помаранчевий, рожевий; вишивка контрастних кольорів; 50-ті роки: пастельні та насичені кольори; класичні однотонні відтінки для костюмів і суконь; можливі контрастні вставки та декоративні елементи.

6	Характер рисунку	Геометричні та флористичні мотиви вишивки, традиційні орнаменти за регіональними канонами, стрічки та мереживні вставки. 50-ті роки: принти – квіткові, абстрактні, графічні; декоративні елементи – драпірування, рюші, банти, складки.
7	Особливості матеріалів	Натуральність, міцність, здатність витримувати ручне прання, стійкість кольору, комфорт у носінні. Для 50-х силуетів важлива драпіруваність, здатність тканини тримати об'ємні конструкції та декоративні деталі.

Після визначення основних критеріїв вибору матеріалів було підібрано тканини для виготовлення кожної моделі колекції та зафіксовано в конвекційних картках – **Додаток В** (Таблиці В.1.-В.7.). Підбір здійснювався з урахуванням усіх вимог, зокрема естетичних, технологічних та експлуатаційних характеристик, що забезпечило відповідність матеріалів загальній концепції та призначенню виробів.

Висновки до розділу 3

У даному розділі було обґрунтовано вибір моделей для розробки в матеріалі виробів. Виконано технічні рисунки, складено технічний опис зовнішнього вигляду виробів відповідно до вимог оформлення конструкторської документації. Також надано характеристику художньо-технічного оформлення моделей. Обґрунтовано вибір муляжного методу проектування виробів. У процесі роботи було виконано моделювання форми виробу на манекені, що дало змогу точно відтворити конструктивні та декоративні особливості моделі.

Визначено матеріали для виготовлення виробу, наведено їх основні характеристики та вимоги до матеріалів верху й оздоблення. Розроблено конфекційну карту, що містить інформацію про матеріали, необхідні для виготовлення виробу. Виконана робота забезпечує можливість подальшого виготовлення виробу та реалізації проєктного задуму відповідно до поставлених завдань.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Дослідження особливостей стилю New Look та українського традиційного костюма, дозволило визначити їхні художньо-композиційні характеристики й можливості творчої інтерпретації у сучасному дизайні одягу. У результаті проведеного дослідження було встановлено, що стиль New Look та український народний костюм мають спільні риси, що проявляються у підкресленні жіночності, гармонійності пропорцій, декоративності та виразності силуету. Поєднання цих двох джерел натхнення дозволило створити сучасну колекцію сценічного одягу, яка поєднує історичну спадщину, національну самобутність і актуальні тенденції моди. На основі проведеного аналізу визначено принципи адаптації історичних та етнокультурних джерел до сучасного сценічного костюма.

У ході проєктування було розроблено колекцію жіночого одягу, в якій гармонійно поєднано характерні риси моди 1950-х років із елементами українського традиційного вбрання. Особливу увагу приділено формоутворенню виробів, художньо-композиційному рішення, добору матеріалів та засобів оздоблення, що забезпечили цілісність і виразність колекції.

Отримані результати підтверджують актуальність використання історичної та етнокультурної спадщини як джерела сучасних дизайнерських рішень. Розроблена колекція демонструє можливість гармонійного поєднання естетики стилю New Look та українського народного костюма у створенні виразного сценічного образу. Результати дослідження підтверджують перспективність подальших творчих пошуків і наукових розвідок у напрямі переосмислення національної культурної спадщини засобами сучасного дизайну одягу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dior, C. The Little Dictionary of Fashion. London: Cassell & Co., 1954, 128 с. URL: <https://archive.org/details/littledictionar00dior> (дата 09.05.2026).
2. Steele, V. Paris Fashion: A Cultural History. Oxford: Berg, 1998, 336 с. URL: <https://www.bloomsbury.com/us/paris-fashion-9780857853093/> (дата 09.05.2026).
3. Taylor, L. The Study of Dress History. Manchester University Press, 2002, 304 с. URL: <https://manchesteruniversitypress.co.uk/9780719040653/> (дата 09.05.2026).
4. Arnold, R. Fashion: A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press, 2009, 176 с. URL: <https://global.oup.com/academic/product/fashion-9780199547906> (дата 09.05.2026).
5. Стельмашук, Г. Український стрій. Львів: Інститут народознавства, 2000. 280 с. Каталог НБУ ім. Вернадського URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001370> (дата 09.05.2026).
6. Козловський, В. Традиційний український одяг: символіка і техніки. Київ: Либідь, 2016. 192 с. URL: <https://www.svitknig.com.ua/products/ukr-narodnyi-odiag> (дата 10.05.2026).
7. Данилюк, Т. Етнодизайн: історія, теорія, практика. Київ: КНУТД, 2021. 210 с. URL: <https://library.knutd.edu.ua> (дата 10.05.2026).
8. Савчук, Л. Український традиційний костюм у сучасному дизайні. Львів: ЛНАМ, 2020. 168 с. URL: <https://lnam.edu.ua> (дата 10.05.2026).
9. Lipovetsky, G. The Empire of Fashion: Dressing Modern Democracy. Princeton University Press, 1994, 256 с. URL: <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691161195/the-empire-of-fashion> (дата 10.05.2026).
10. Loschek, I. When Clothes Become Fashion. Oxford: Berg, 2009, 256 с. URL: <https://www.bloomsbury.com/us/when-clothes-become-fashion-9781847885677/> (дата 11.05.2026).

11. Vogue Archive (1950–1959). Condé Nast Publications. URL: <https://www.vogue.com/archive> (дата 11.05.2026).
12. Harper's Bazaar Digital Archive. Hearst Magazines, 1950–1960. URL: <https://harpersbazaar.com/archive/> (дата 11.05.2026).
13. Wilcox, C. Dior: The New Look Revolution. London: V&A Publishing, 2012. 152 с. URL: <https://www.vam.ac.uk/shop/dior-the-new-look-revolution-108928.html> (дата 11.05.2026).
14. Wilcox, C. Christian Dior. London: V&A Publishing, 2014. 224 с. URL: <https://www.vam.ac.uk/shop/christian-dior-204693.html> (дата 11.05.2026).
15. Hollander, A. Seeing Through Clothes. Berkeley: University of California Press, 1993. 352 с. URL: <https://archive.org/details/seeingthroughclo0000holl> (дата 11.05.2026).
16. Mears, P. (Ed.). Exhibiting Fashion: Before and After 1971. Yale University Press, 2014. 320 с. URL: <https://yalebooks.yale.edu/book/9780300204209/exhibiting-fashion/> (дата 11.05.2026).
17. Richards, M. Fashion in the 1950s. London: Shire Publications, 2010. 64 с. URL: <https://www.bloomsbury.com/us/fashion-in-the-1950s-9780747812246/> (дата 11.05.2026).
18. Рибак, В. Орнамент українського костюма. Київ: Наукова думка, 2008. 152 с. URL: https://bukvoid.com.ua/catalog/ukrainian_costume/ (дата 12.05.2026).
19. Білецька, О. Українська народна вишивка. Київ: Либідь, 2012. 176 с. URL: <https://archive.org/details/ukrainianembroidery> (дата 12.05.2026).
20. Антонович, Є. Український народний одяг. Київ: Мистецтво, 1997. 240 с. URL: <https://kniga.biz.ua/book/istoriia-kostiuma-/> (дата 12.05.2026).
21. Шевчук, М. Традиційне вбрання українців XIX–XX ст. Львів: ЛНАМ, 2018. 220 с. Каталог ЛНАМ (Львівська національна академія мистецтв): <https://lnam.edu.ua/ua/library.html> (дата 13.05.2026).

22. Главацька, Н. Сценічний костюм: історія і теорія. Київ: Мистецтво, 2018. 240 с. URL: <https://www.mystetstvo.com/scenichniy-kostiumka> (дата 13.05.2026).
23. Victoria & Albert Museum: Fashion Collection. London: V&A Publishing, 2021. 320 с. URL: <https://collections.vam.ac.uk> (дата 13.05.2026).
24. Metropolitan Museum of Art. The Costume Institute Collection. New York, 2020. 400 p. URL: <https://www.metmuseum.org> (дата 13.05.2026).
25. Kyoto Costume Institute. Fashion: A History from the 18th to the 20th Century. Köln: Taschen, 2012. 640 с. URL: <https://www.taschen.com/en/books/fashion/4369/fashion-a-history-from-the-18th-to-the-20th-century> (дата 12.05.2026).
26. Fashion Theory: The Journal of Dress, Body & Culture. London: Routledge, 2010–2024. URL: <https://www.tandfonline.com/journals/rfty20> (дата 15.05.2026).
27. International Journal of Costume and Fashion. Seoul: Korean Society of Costume, 2015–2024. URL: https://ijcf.kr/submission/About_the_Journal.html (дата 15.05.2026).
28. Journal of Fashion Marketing and Management. Emerald Publishing, 2018–2024. URL: <https://www.tandfonline.com/journals/rfty20> (дата 13.05.2026).
29. Вісник КНУТД. Серія: Мистецтво та дизайн. Київ: КНУТД, 2018–2024. URL: <https://knutd.edu.ua/research/vistavka/> (дата 15.05.2026).
30. Entwistle, J. The Fashioned Body: Fashion, Dress and Modern Social Theory. Polity Press, 2015, 272 с. URL: <https://politybooks.com/bookdetail/?isbn=9781509537988> (дата 17.05.2026).
31. Craik, J. Fashion: The Key Concepts. Oxford: Berg, 2009, 200 с. URL: <https://www.bloomsbury.com/us/fashion-9781845201875/> (дата 13.05.2026).
32. Skov, L., & Melchior, M. Research Methods in Fashion Studies. London: Bloomsbury, 2020, 256 с. URL: <https://www.bloomsbury.com/us/research-methods-for-fashion-studies-9781350099319/> (дата 14.05.2026).

33. Breward, C. Fashion. Oxford : Oxford University Press, 2003. 240 c. URL: <https://ru.scribd.com/document/362842267/Fashion-Christopher-Breward> (дата 15.05.2026).
34. Mendes, V. Fashion Since 1900. London: Thames & Hudson, 2010. 320 c. URL: <https://www.thamesandhudson.com/> (дата 18.05.2026).
35. Laver, J. Costume and Fashion: A Concise History. London: Thames & Hudson, 2012. 288 c. URL: <https://www.thamesandhudsonusa.com/books/costume-and-fashion-a-concise-history-paperback> (дата 23.05.2026).
36. Steele, V. Fifty Years of Fashion: New Look to Now. New Haven : Yale University Press, 2000. 224 c. URL: <https://archive.org/details/fiftyyearsoffash0000stee> (дата 23.05.2026).
37. Wilcox, C. The Golden Age of Couture: Paris and London 1947–1957. London : V&A Publishing, 2007. 240 c. URL: <https://archive.org/details/goldenageofcoutu0000unse> (дата 13.05.2026).
38. Seeling, C. Fashion: The Century of the Designer 1900–1999. Köln : Könemann, 1999. 655 c. URL: <https://archive.org/details/fashioncenturyof0000seel> (дата 10.05.2026).
39. Buxbaum, G. Icons of Fashion: The 20th Century. Munich : Prestel Publishing, 1999. 240 c. URL: <https://archive.org/details/iconsoffashion200000unse> (дата 13.05.2026).
40. Steele, V. Fashion Theory: Towards a Cultural History of Fashion. London : Bloomsbury Academic, 2017. 256 c. URL: https://archive.org/details/parisfashioncult0000stee_p8w9 (дата 14.05.2026).
41. Blackman, C. 100 Years of Fashion Illustration. London : Laurence King Publishing, 2007. 384 c. URL: <https://archive.org/details/100yearsoffashio0000blac> (дата 14.05.2026).

42. Dior, C. Dior by Dior: The Autobiography. London: V&A Publishing, 2018. 256 с. URL: <https://www.vam.ac.uk/shop/dior-by-dior-146899.html> (дата 13.05.2026).
43. Medium: URL: <https://medium.com/@UIFH.official> (дата 05.06.2026).
44. Instagram:@ less_is_best_fashion (дата 21.05.2026).
45. Гасем А. М. Формотворчі принципи і методи макетування в дизайні одягу // HUDPROM: The Ukrainian Art and Design Journal. 2025. 90–101 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/396382554_Formotvorci_principi_i_metodi_maketuvanna_v_dizajni_odagu (дата 23.05.2026).

ДОДАТКИ ДОДАТОК А

Рис.А.1. Зображення колаж українського стилю в живописі

Рис. А.2. Колаж « Уособлення української культури»

Рис. А.3. Діор

Рис.А.4 Діор

Рис.А.5. Givenchy 1950

НЬЮ ЛУК 1950-Х

ЕЛЕГАНТНІСТЬ. ЖІНОЧІСТЬ. РОЗКІШ.

СИЛУЕТ
Приталений жокет, акцент на вузькій талії та пишній спідниці.

ТКАНИНИ
Розкішні матеріали: шовк, атлас, шерсть, тафта.

ДЕТАЛІ
Вишукані аксесуари, рукавички, капелюшок, акцент на витонченості.

КОЛЬОРИ
Стримана палітра: чорний, білий, бежевий, пастельні та класичні принти.

VS

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОСТЮМ

ТРАДИЦІЇ. СИМВОЛІКА. ІДЕНТИЧНІСТЬ.

ФІЛОСОФІЯ
Підкреслення жіночності та статусу. | Відображення культури, природи та оберегових символів.

НАТХНЕННЯ
Висока мода, післявоєнний оптимізм, розкіш. | Природа, історія, народні традиції, духовна спадщина.

КОНТЕКСТ
Західна Європа, мода від-кутор, ДІОР. | Українські регіони, народна творчість, що передається з покоління в покоління.

СИЛУЕТ
Вільний край, акцент на об'ємі рукавів і багатощаровості.

ТКАНИНИ
Натуральні тканини: льон, бавовна, вовна, домоткане полотно.

ДЕТАЛІ
Вишивка, орнаменти, пояси, прикраси з бісеру та монет – кожна деталь несе зміст.

КОЛЬОРИ
Яскраві та символічні: червоний, чорний, білий, синій, зелений, охра.

ПОЄДНУЄ
Любов до краси, увага до деталей і прагнення виразити свою унікальність.

ДВА СВИТИ – ДВІ ЕСТЕТИКИ, ОБ'ЄДНАНІ ЛЮБОВ'Ю ДО ЖІНОЧНОСТІ ТА КРАСИ

Рис.А.6. Власне зображення. Порівняння Нью Лук та українського стилю.

Рис.А.7. Кіно. Мерлін Монро.

Рис.А.8. Кіно. Джейн Рассел.

Рис.А.9. Кіно. Софі Лорен.

Рис.А.10. Кіно. Грейс Келлі.

Рис.А.11. Діор 1950 .

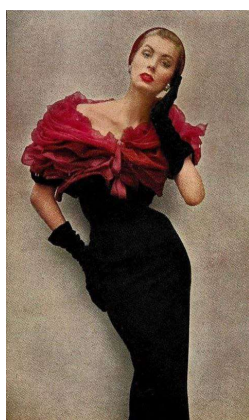

Рис.А.12. Givenchy 1952

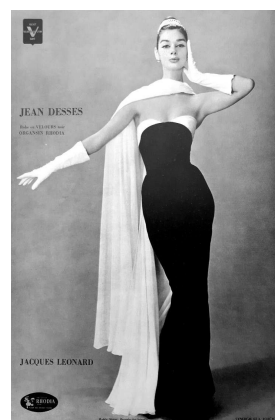

Рис.А.13. Jacques Leonard 1956-57

Рис.А.14. Париж 1951

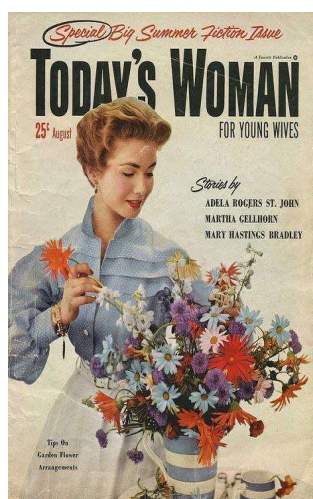

Рис.А.15. Журнал «Today`s Woman» 50-х.

Рис.А.16. Журнал «BAZAAR» 50-х.

Рис.А.17. Журнал «GLAMOUR» 50-х.

Рис. А.18. Коллаж обложек «VOGUE» 50-х

Рис.А.19. Стиль Нью Лук від Діора.

Рис.А.20. Ескізи Ворта 1950-ті.

Рис.А.21. Balmain 1950-1951

Рис.А.22. Balenciaga 1950

Рис.А.23. Ескізи Carven 1950-ті

Рис.А.24. Колаж: Мода та стиль 1950 за кордоном

Рис.А.25. Колаж: радянська мода 1950-х в Україні

Рис.А.26. Моделі Т. Забанової (Київський будинок моделей одягу).

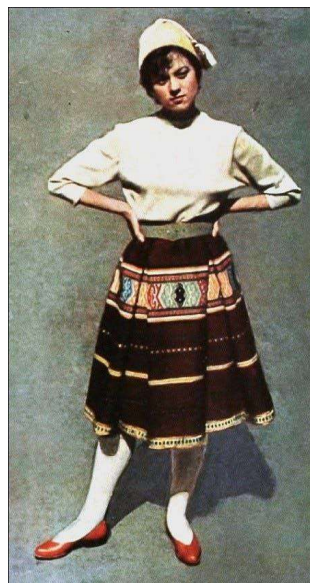

Рис.А.27. Модель Львівського будинку моделей.

Рис.А.28. Моделі Л. Шейнбаум (КБМО): ошатні жіночі комплекти, які складаються з сукні та легкого пальто – 1950-ті.

Рис.А.29. Журнал «Радянська жінка» 1950-ті

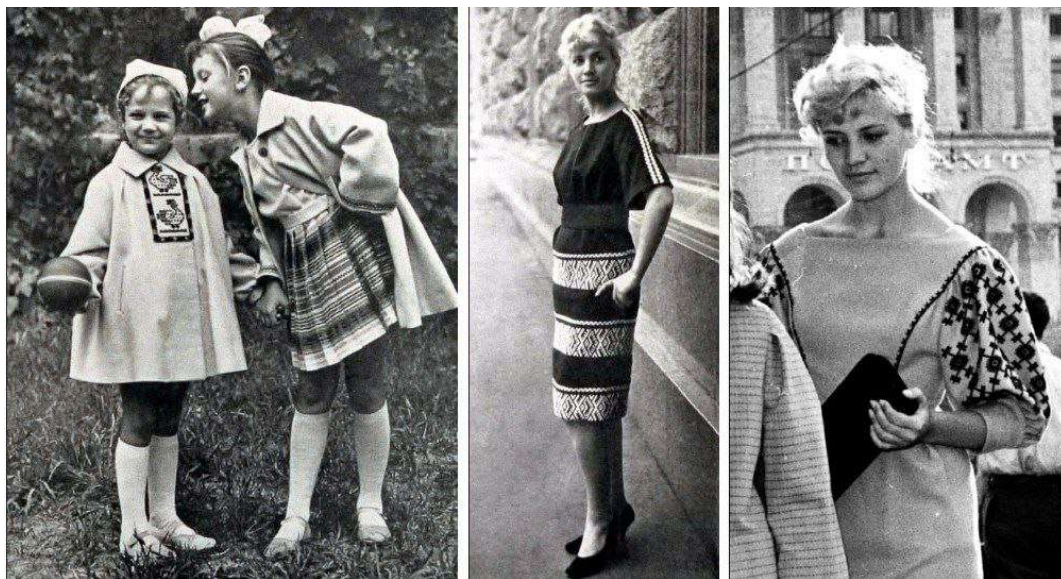

Рис.А.30. Моделі Київського будинку моделей одягу.

Рис.А.31. Моделі художників Київського будинку моделей одягу: Л. Шейнбаум, Н.Калашникова, А. Гладковська, В. Григор'єва. Майстри вишивки: О. Цибенко, Л. Палієнко, А. Шкарупило.

Рис.А.32. Колаж - Приклади сучасного поєднання з стилем 50-х від Оксани Швед

Рис.А.33. Колаж - приклад сучасного апсайклінгу від Stella McCartney

Рис.А.34. Колаж .Приклади сучасної стилізації українського одягу від сучасних стилістів.

Рис.А.35. Колаж - Тенденції моди кольору

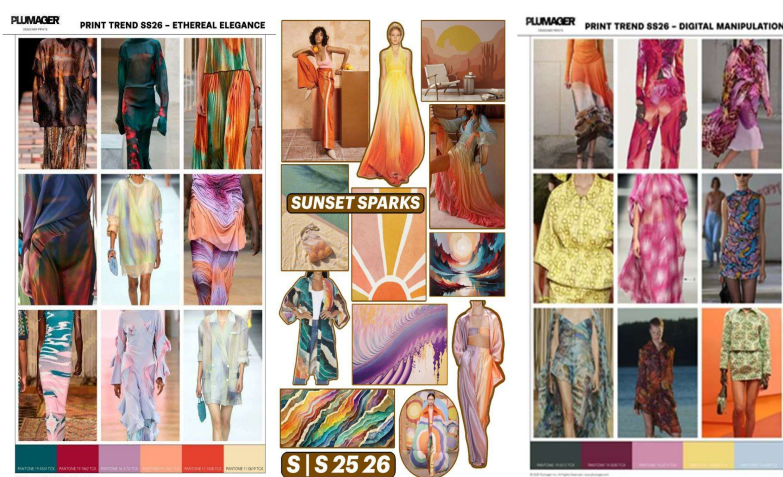

Рис.А.36. Колаж - Тенденції моди фактури

Рис.А.37. Колаж - Тенденції моди силуетів

Рис.А.38. Синтез стилів Нью Лук та Українського костюму, власні розробки.

Рис.А.39. Синтез стилів Нью Лук та Українського костюму, власні розробки.

Рис.А.40. Синтез: стилізація Класика. Власні розробки.

Рис.А.41. Синтез: стилізація Романтика. Власні розробки.

Рис.А.42. Синтез: стилізація Сценічні. Власні розробки.

Рис.А.43. Синтез: стилізація Сценічні. Власні розробки.

Рис.А.44. Стилiзацiя Сценiчнi.
Власнi розробки.

Рис.А.45. Стилiзацiя Сценiчнi.
Власнi розробки.

Рис.А.46. Синтез: стилізація Сценічні. Власні розробки.

Рис.А.47. Мудборд «Купальники» для колекції.

Рис.А.48. Мудборд «Одяг для сну» для колекції.

Рис.А.49. Мудборд «Повсякденний»
для колекції.

Рис.А.50. Мудборд «Вечірні сукні»
для колекції.

Рис.А.51. Мудборд «Верхній одяг» для колекції

Рис.А.52. Мудборд «Сценічний одяг (концетний)» для колекції.

Рис.А.53. - Макет Моделі 1 на манекені

Рис.А.54. Колаж збір Моделі 1

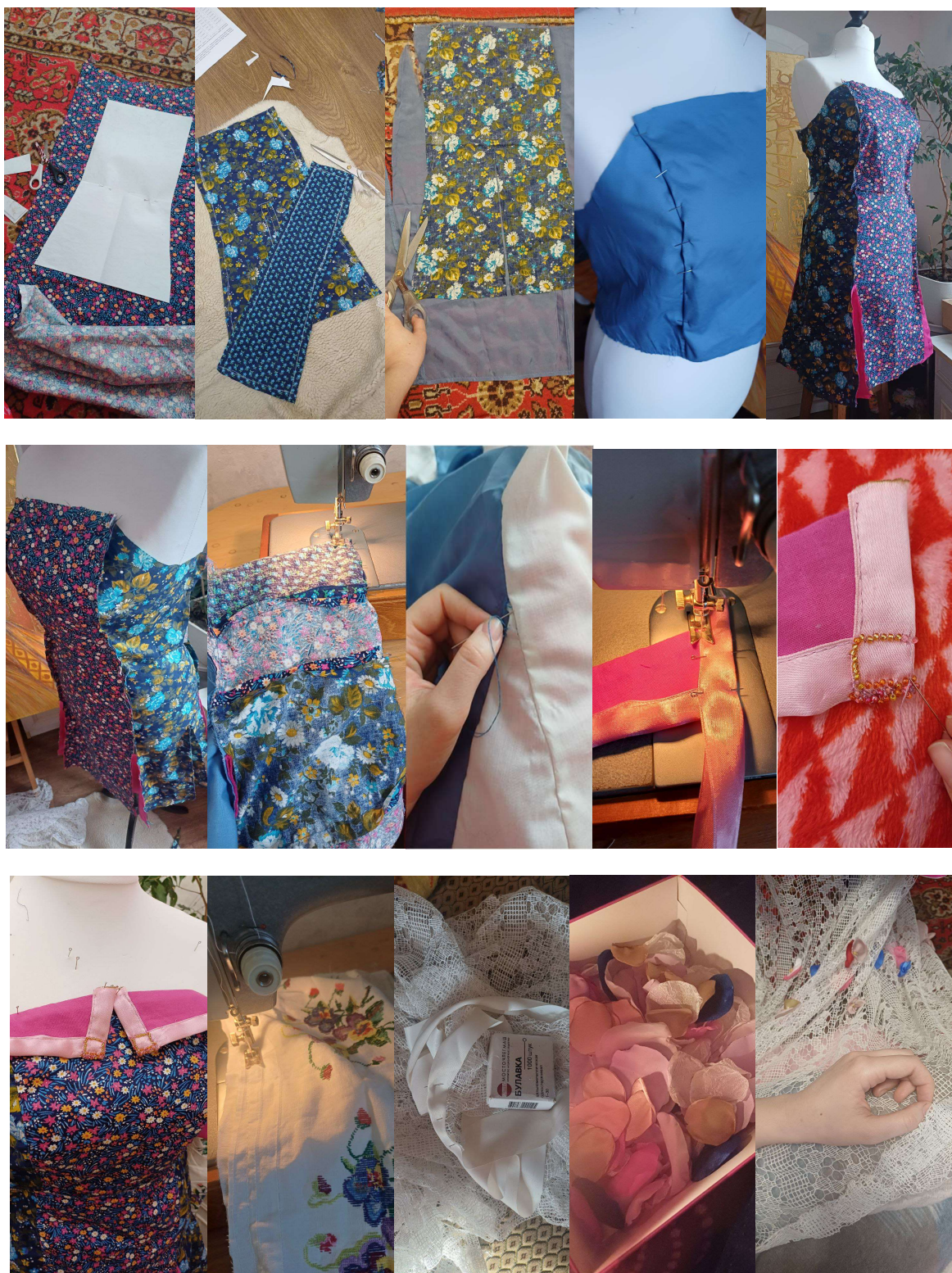

Рис.А. 55. Колаж збір Моделі 1

Рис.А.56. - Готова Модель 1

Рис.А.57. - Колаж збір Моделі 2

Рис.А.58. - Колаж збір Моделі 2

Рис.А.59. - Готова Модель 2

Рис.А.60. – Колаж збір Моделі 3

Рис.А. 61. - Готова Модель 3

Рис.А. 62. - Колаж збір Модель 4

Рис.А. 63. - Готовая Модель 4

Рис.А.64. - Збір Модель 5

Рис.А.65. - Колаж збір Модель 5

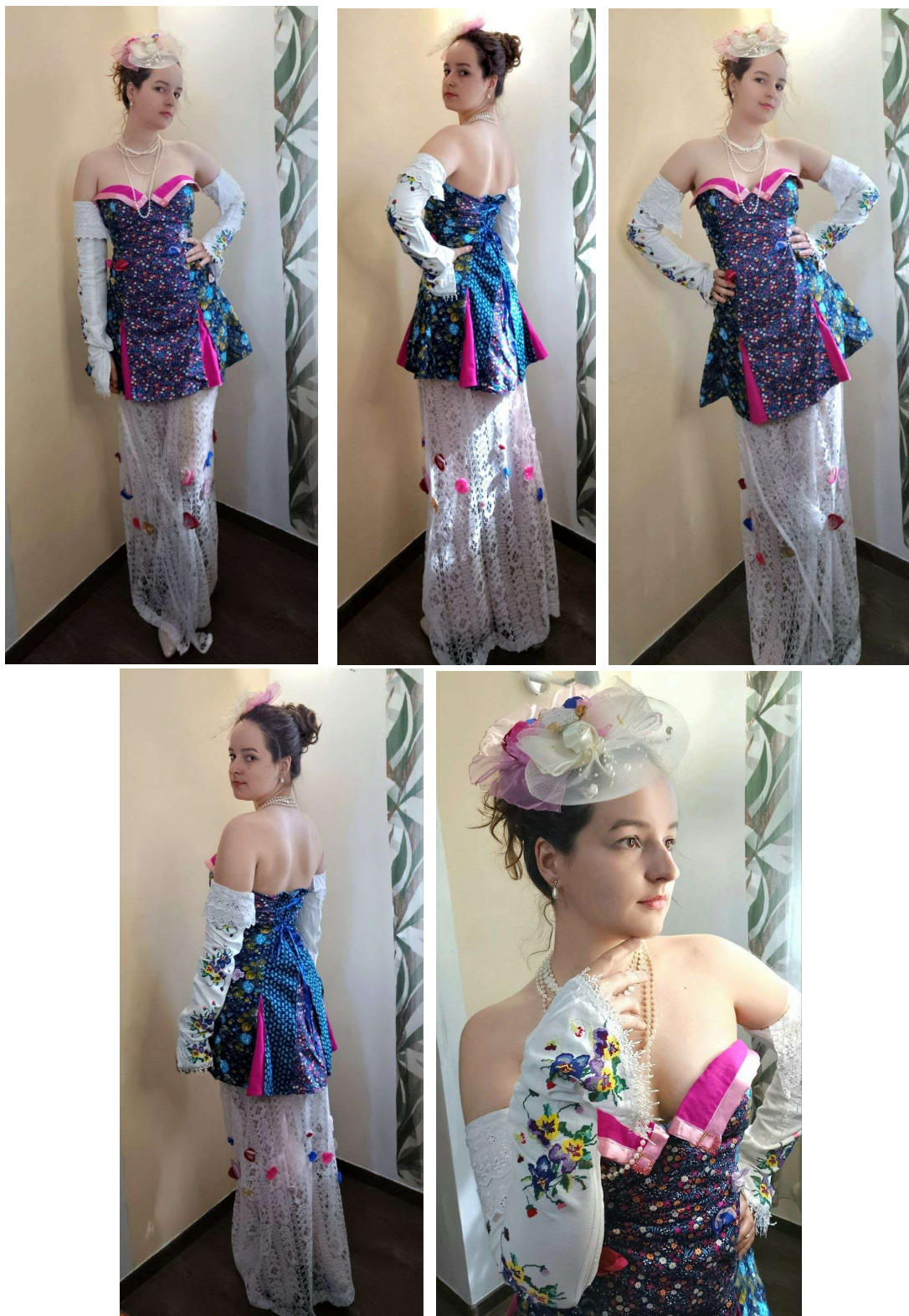
Рис.А. 66. - Готова Модель 5

Рис.А.67. - Готова Модель 5

ДОДАТОК Б. Фото колекції «Жіноче цвітіння» на моделі

Модель1

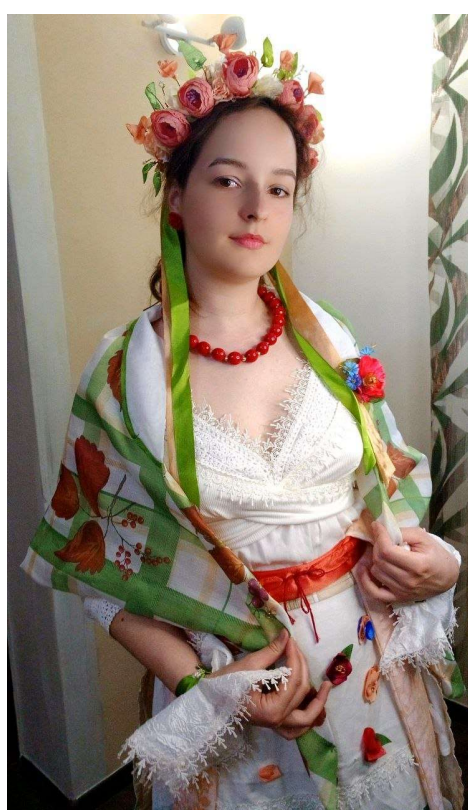
Модель 2

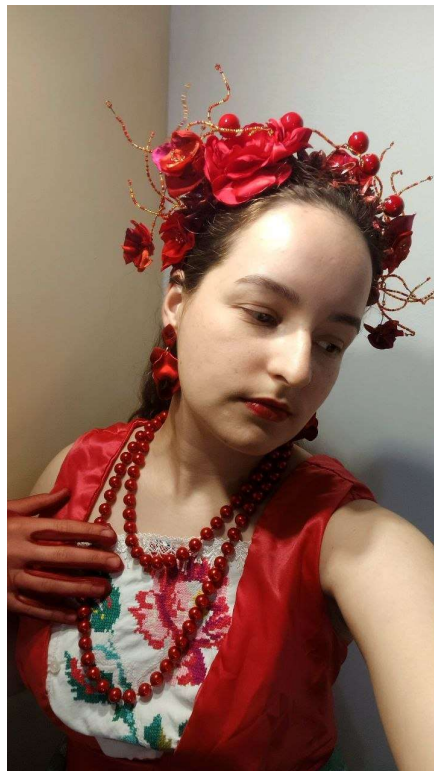
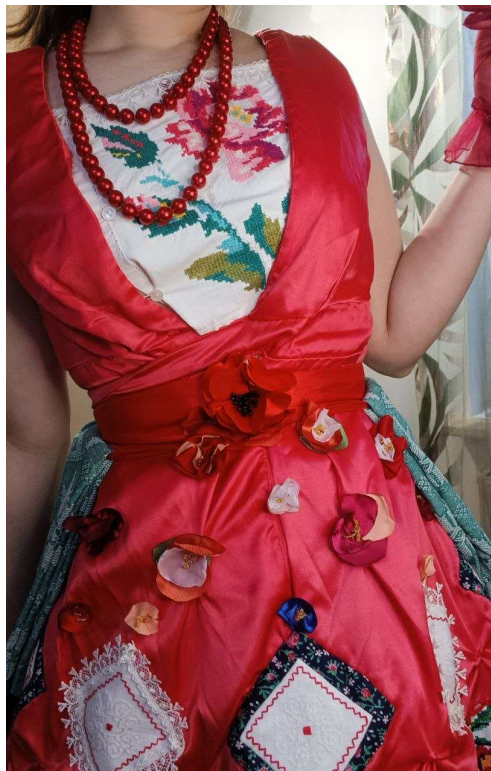
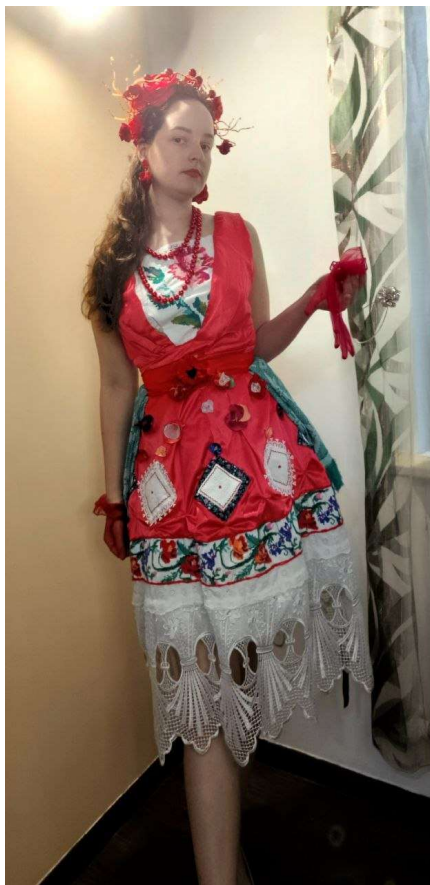
Модель 3

Модель 4

Модель 5

ДОДАТОК В

Конфекційні карти для виготовлення моделей колекції

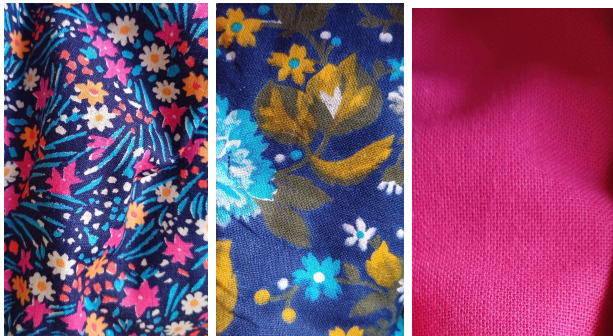
Таблиця В.1.

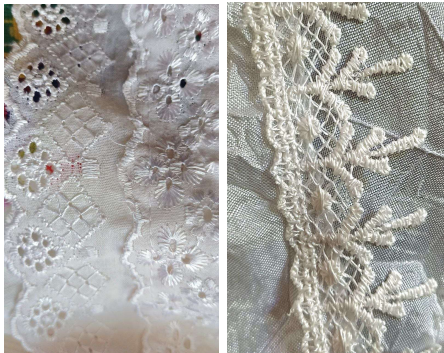
Конфекційна карта Моделі 1

Розробник: Журавель Анна

Розміри: Ог - 88–96 см, От 68–76 см, Ос - 94–102 см.

Рекомендований зріст: 170-176 см.

	Виріб	Тканина	Склад
1	Сукня	Основна: 	Бавовна 100%
		Підкладка: 	Віскоза 100%
2	Спідниця	Основна: 	Бавовна 100%

3	Рукава	Зовнішня частина:	Бавовна 100%
			
		Внутрішня частина:	Поліестер 80% та 20% еластан
		Крильце:	Бавовна 80% та 20% еластан.
			

Таблиця В.2.

Конфекційна карта Моделі 2

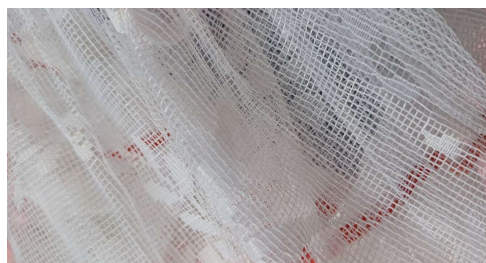
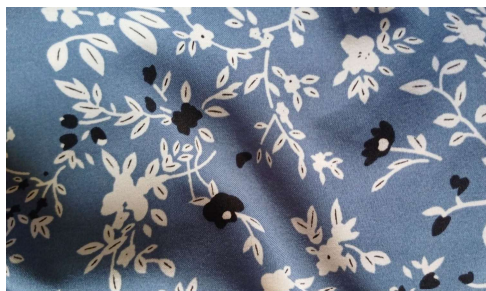
Розробник: Журавель Анна

Розміри: Ог - 88–96 см, От 68–76 см, Ос - 94–102 см.

Рекомендований зріст: 170-176 см.

	Виріб	Тканина	Склад
1	Сорочка-жакет	Основна: 	Бавовна 100%
		Оздоблення: 	Бавовна 100%
		Рукава: 	Поліестер 90% та 10% еластан

2	Спідниця	Основна:	Віскоза 80% та 20% еластан
		Оздоблення:	Поліестер 90% та 10% еластан

Таблиця В.3.

Конфекційна карта Моделі 3

Розробник: Журавель Анна
 Розміри: Ог - 88–96 см, От 68–76 см, Ос - 94–102 см.
 Рекомендований зріст: 170-176 см.

	Виріб	Тканина	Склад
1	Сукня	Основна: 	Поліестер 80% та 20% еластан.
		Нашивка: 	Бавовна 100%
		Підкладка: 	Поліестер 95% та еластан 5%

2	Спідниця 1	Основна: Жакард 	Поліестер 70% та бавовна 30%
3	Спідниця 2	Основна: 	Поліестер 100%

Таблиця В.4.

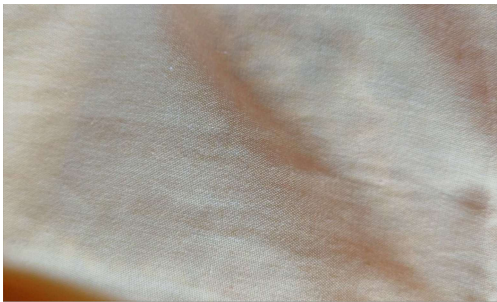
Конфекційна карта Моделі 4

Розробник: Журавель Анна

Розміри: Ог - 88–96 см, От 68–76 см, Ос - 94–102 см.

Рекомендований зріст: 170-176 см.

	Виріб	Тканина	Склад
1	Сорочка	Основна: 	Бавовна 80% та віскоза 20%
		Верхня частина: Трикотаж 	Бавовна 95% та еластан 5%
2	Спідниця	Бічні частини: Жакард 	Поліестер 95% та еластан 5% Бавовна 100%

		Задня частина:	
		Основна:	Бавовна 100%
			
		Нашивка:	Бавовна 100%
			
		Передня частина:	
		Основна:	Бавовна 100%
			
		Декорування: Мереживо	Бавовна 100%
			

			Бавовна 100%
			Поліестер 90% та 10% еластану.
3	Пояс	Вставки: гобеленове полотнище 	Бавовна 100%
4	Шаль	Основна: 	Поліестер 90% та 10% еластан.

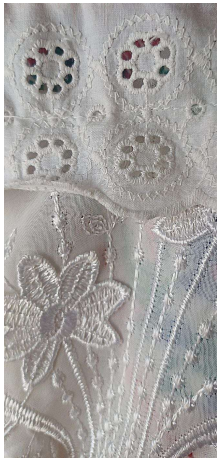
Таблиця В.5.

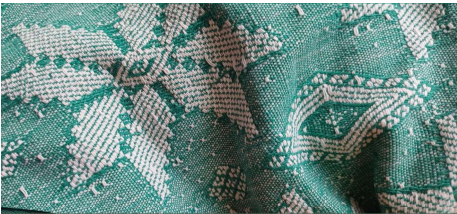
Конфекційна карта Моделі 5

Розробник: Журавель Анна

Розміри: Ог - 88–96 см, От 68–76 см, Ос - 94–102 см.

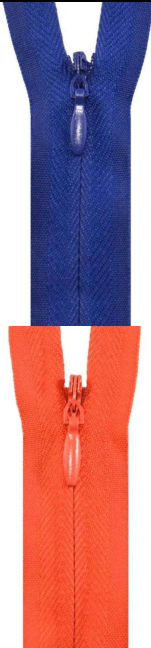
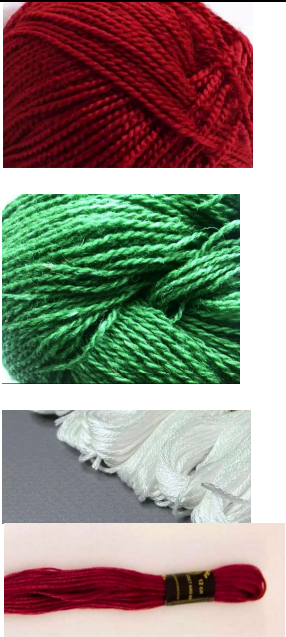
Рекомендований зріст: 170-176 см.

	Виріб	Тканина	Склад
1	Сукня	Основна:Атлас 	Поліестер 100%
		Підкладка: 	Поліестер100%
		Оздоблення:	
		 	Бавовна 100%

			Поліестер 100%
2	Пояс- плахта	Основна: Гобелен 	Бавовна 100%

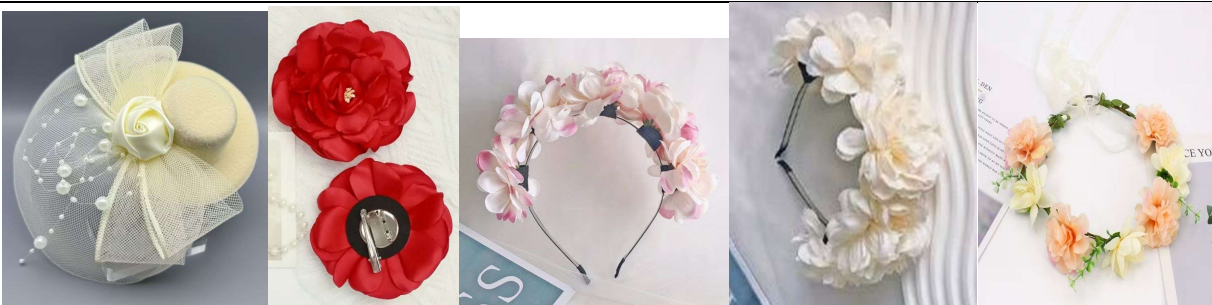
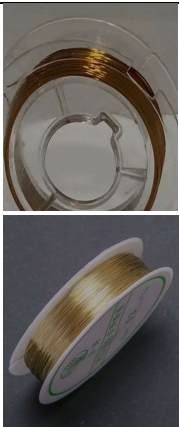
Таблиця В.6.

Додаткові матеріали

Атласні стрічки Сучасні та 50-х	Нитки для шиття	Потаємні блискавки	Гудзики	Пряжа та муліне
				

Таблиця В.7.

Матеріали для прикрас

Основи		
		
Бісер та намистини	Дріт	Лущиння фісташок
		

ДОДАТОК Г.

**Тези доповіді та сертифікат учасника конференції
«ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «ДИЗАЙН І ГЛОБАЛІЗАЦІЯ»,**

**РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ НА ОСНОВІ СТИЛЮ «NEW LOOK» ТА
УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОСУ**

здобувачка 4 курсу, **Анна Журавель**

аспірантка, **Анастасія Юхимчук**

Київський національний університет технологій та дизайну

Науковий керівник: Людмила Мельник

ORCID ID: 0000-0003-1104-647X

к.т.н., доцент, доцент кафедри мистецтва та дизайну костюма

Київський національний університет технологій та дизайну

Україна

У сучасній індустрії моди спостерігається тенденція до переосмислення культурної спадщини та інтеграції історичних стилів. Стиль «New Look», сформований Крістіаном Діором у 1947 році, відзначається чіткою конструктивністю, акцентом на талії та романтичною жіночністю, тоді як український національний костюм є носієм символізму, етнічних кодів та автентичної декоративності. Синтез цих двох напрямів дозволяє створити сучасний сценічний образ, який поєднує витонченість, ідентичність і мистецьку виразність.

Метою дослідження є визначення шляхів інтеграції естетики «New Look» та елементів українського національного костюму при створенні колекції сценічного одягу.

Результати дослідження. Стиль «New Look», започаткований Крістіаном Діором, став відправною точкою нового етапу в європейській моді, повернувши романтичність та елегантність у жіночий одяг. Втіленням абсолютної краси дизайнер вважав квіти, які були прообразами силуетів нової моди. Формотворчі ознаки стилю чітко простежуються у характерних пропорціях: акцентованій талії, пишних спідницях, округлих лініях плечей і виразному контрасті між верхньою та нижньою частиною фігури. Кутюр'є прикрашав бантами свої виробы та ретельно підбирав аксесуари до кожної сукні. Ці риси мали значний вплив у контексті історичного розвитку моди повоєнного періоду, підтвердивши важливість «New Look» як стилю, що змінив підхід до конструювання жіночого образу та став основою для сучасних дизайнерських рішень [1; 2].

Український національний костюм, у свою чергу, відзначається багатством декоративного оформлення, символізмом орнаментів та колористичною виразністю. Традиційна вишивка з геометричними, тваринними та рослинними мотивами, стрічки, тканинні пояси та рукави-«вишиванки» формують унікальну систему естетики, яка характерна для національного українського одягу [4]. Поєднання цих елементів із західноєвропейською стилістикою 1950-х років створює новий художній синтез, що зберігає національну естетичність, але адаптує її до сучасних потреб індустрії моди [3].

Результати аналізу показали, що спільними рисами стилю «New Look» та українського народного костюма є виразність силуету, чітко структурована композиція та наявність акцентних декоративних елементів. Саме це дозволяє органічно поєднати конструктивну строгість «діорівської» моди з декоративною насиченістю українського етностилю [3]. У сучасних дизайнерських проєктах така інтеграція часто виявляється через введення орнаментів, використання традиційної палітри або застосування контрасту об'ємів, що відповідає як історичним, так і сучасним вимогам модної індустрії [2, 4].

На основі проведених досліджень було створено авторську колекцію жіночого сценічного одягу (рис. 2), яка об'єднує силуетні особливості «New Look» із декоративністю українського етнічного одягу. У процесі розробки колекції використано принципи контрасту, симетрії та ритмічності орнаментів, що дозволяє досягти гармонії між формою та декоративним наповненням моделей. Композиційне вирішення базується на поєднанні пишних спідниць, акцентованої талії та етнічних мотивів, нанесених у вигляді вишивки, аплікацій або декоративних вставок.

Для виконання колекції обрано матеріали, характерні для сценічного костюма: легкі та пластичні тканини, що забезпечують свободу рухів і динамічність форми, а також щільні матеріали для створення структурованого силуету, характерного для «New Look». Колористична гама поєднує традиційні українські кольори (білий, червоний, чорний, синій) із пастельними відтінками, які були популярні в європейській моді 1950-х років. Таке поєднання дозволило створити образи, що водночас є сучасними, сценічно виразними й культурно значущими.

Рис. 2. Ескізи колекції жіночого сценічного одягу

Висновок. Запропонована колекція жіночого сценічного одягу демонструє ефективність синтезу стилю «New Look» та українського етнічного костюму.

Вона поєднує історичну естетику, декоративність національного одягу та конструктивну довершеність, що підтверджує можливість створення унікальних дизайнерських рішень, здатних інтегрувати традиції та сучасні тенденції, зберігаючи художню індивідуальність і національну ідентичність.

Список використаних джерел:

1. Dior C. The Little Dictionary of Fashion. V&A Publishing, 2008. 128 p.
2. Steele V. Paris Fashion: A Cultural History. Bloomsbury Academic, 1998. 327 p.
3. Стечишин С. Мистецькі скарби українських вишивок. Вінніпег: Накладом Союзу Українок Канади, 1950. 136 с.
4. Український народний одяг = Ukrainian Folk Costume / ред.: П. Одарченко, Г. Царинник ; пер. з англ. О. Пашак-Трач ; іл. Г. Титла та ін. Toronto ; Philadelphia : Світова федерація українських жіночих організацій, Комісія народного мистецтва, 1992. 311 с.

II ВСЕУКРАЇНСЬКА
СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

**ДИЗАЙН
І ГЛОБАЛІЗАЦІЯ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

СЕРТИФІКАТ

УЧАСНИКА II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

АННА ЖУРАВЕЛЬ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
12 БЕРЕЗНЯ
2026

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ
д.т.н., професор, ректор ХНТУ
Олена ЧЕПЕЛЮК